

Nieuwsbrief Sociale Zekerheid Nr 09/14

17 september 2009

In deze nieuwsbrief de volgende onderwerpen:

Prinsjesdag

- Prinsjesdag: koopkracht blijft redelijk op peil; grote bezuinigingen pas vanaf 2011
- De belangrijkste maatregelen in 2010 van het ministerie van SZW
- Zorgpremie 20 euro omhoog
- Laagste inflatie sinds 1987
- Nibud: portemonnee sneller leeg in 2010

Oproepen en aankondigingen

- Inventarisatie knelpunten Werkpleinen
- Dromen zonder Drempels

Beleidsplannen

- Voorstel wettelijke kaders minnelijke schuldhulpverlening

WAO en herbo

- Falend UWV vergoedt klant drie ton

WIA en Poortwachter:

- Arbeidsongeschikten slecht af bij private verzekeraars

Wajong:

- Wajongers laten zich zien

WWB:

- Stijging bijstand zet door
- Flink meer MKB'ers naar gemeenten voor financiële steun
- Klanten zijn tevreden over de sociale dienst
- Originele bankafschriften niet nodig voor bijstand
- Sociaal rechercheurs en fraudecontroleurs SOZAWE Groningen krijgen meer bevoegdheden
- VVD: 'Thuiszitten met uitkering is geen optie meer'
- 27 jaar bijstandsfraude

Sociale zekerheid algemeen:

- Bijna 19 duizend deeltijd-WW-uitkeringen
- Geen uitkering maar salaris

Sociale zekerheid in de keten:

- Sluiting CWI-vestigingen voorlopig van de baan
- Weg met dat ene loket!
- RWI: Cliëntenparticipatie vanuit Werkplein organiseren
- Project LCR: Goede raad op het Werkplein
- Werkplein De Lure in Zwolle heeft Cliëntenplatform

Colofon

De Nieuwsbrief Sociale Zekerheid is een uitgave van de Landelijke Vereniging van Arbeidsongeschikten (LVA) en het Landelijk overleg cliëntenraden Sociale Zekerheid (LocSZ).

Deze nieuwsbrief werd in opdracht van LVA en LocSZ samengesteld door

Catrinus Egas, bureau AanZ
www.aanz.org

Redactie nieuwsbrief e-mail:

webredactie@lva-nederland.nl

LVA

Postbus 151
6430 AD Hoensbroek
T. 045 56 91 994
Ma. t/m vr. 11.00 – 13.00 u.
E. info@lva-nederland.nl
W. www.lva-nederland.nl

LocSZ

Secr. Ger Ramaekers
Stichting Clip
Postbus 133
3500 AC Utrecht
T. 06 420 920 30
E. info@locsz.nl
W. www.locsz.nl

Koopkracht en armoede:

- Ministerie van Financiën repareert ongewenst effect van koopkrachttoeslag; AOW'ers in Breda krijgen alsnog kwijtschelding
- 'Maak gebruik van geautomatiseerde kwijtscheldingstoets'
- Modelverordening langdurigheidstoeslag
- 'Genoeg om van te leven'
- Sociale participatie ook eerste levensbehoefte
- Nibud: 2x zo vaak betalingsproblemen bij 'nieuwe' werklozen
- Nibud: Gezinsuitbreiding leidt tot meer geldproblemen
- Borg schoolboeken probleem voor minima
- Minima en de tandarts
- Klijsma: gemeenten helpen bij armoedebestrijding
- Prijzengids voor de bijzondere bijstand
- Gemeente Roosendaal bereikt armen met huisbezoek
- Gemeenten boeken resultaat met integrale schuldhulpverlening
- Gat tussen gemeentelijke schuldhulp en rechter
- Amper diploma's schuldhulpverleners
- Kamer wil meer actie gemeenten tegen armoede
- Kamer zet schuldeisers in de wacht
- Dossier Armoede in Nederland 2009

Reïntegratie en arbeidsmarkt:

- Jeugdwerkloosheid flink opgelopen
- Jongeren bang voor oneerlijke concurrentie arbeidsmarkt
- Gemeenten maken volop plannen voor de aanpak van jeugdwerkloosheid
- Jongeren tot 27 jaar langer en vaker tijdelijk contract in crisis
- Werkeloze jongeren worden trainees UWV
- Geld voor leerwerkplekken metaal
- Landelijke banenmarkt in teken van kansen
- BE-IT helpt jongeren van slachtofferrol af
- Banen in plaats van barbecues
- Hoge waardering voor arbeidsadviseur
- Btw-tarief huishoudelijke hulp omlaag
- Leidschendam-Voorburg werft talent op eigen wijze

WSW:

- Loondispensatie moet kans op werk voor mensen met arbeidsbeperking verbeteren
- Reïntegratie-activiteiten spelen steeds grotere rol in sociale werkvoorziening
- Belangenorganisaties: 'Pilots WSW moeten wezenlijk anders'
- Ook werkgevers moeten meedoen

Participatie:

- Invoering van de Wet participatiebudget
- Inwoners grote steden vaker zonder werk en inkomen

Wmo:

- 'Chaos in huishoudelijke hulp door nieuwe aanbesteding'
- Nieuwe 'gekantelde' modelbeleidsregels Wmo
- Ondersteuning MEE uitgebreid
- Ondersteuningstraject voor gemeente gestart: Goed Voor Elkaar!
- Mystery Guest onderzoekt kwaliteit Wmo-loket
- Creatief op het snijvlak van Wwb en Wmo
- 'Laat gemeenten hulpmiddelen verstrekken'

Prinsjesdag: koopkracht blijft redelijk op peil

Grote bezuinigingen pas vanaf 2011

Over 2009 en 2010 gaat de Nederlandse burger er gemiddeld in koopkracht nog steeds op vooruit, en dat in tijden van crisis. Daar staat tegenover dat de staatsschuld oploopt naar een bijna ongekende hoogte en dat vanaf 2011 zeer fors moet worden bezuinigd. Dat is de centrale boodschap die de regering het land in heeft gestuurd. We zitten midden in de ernstigste economische crisis sinds de jaren dertig en we merken er bijna niets van.....Dat is het beeld dat veel mensen hebben. En 2011 is nog zo ver weg....

Werkloosheid loopt snel op

De werkelijkheid is, zoals meestal, aanzienlijk genuanceerder. Wie al getroffen is door ontslag merkt de crisis wel degelijk aan den lijve en heeft een groot deel van zijn inkomen moeten inleveren. Het aantal mensen dat dit lot treft zal in het komende jaar zeer snel groeien, tot zo'n 8%. Vooral de bouw zal zeer hard worden getroffen, maar ook in het MKB gaan veel banen verloren. Dat laatste gaat bijna ongemerkt. Er is immers geen sprake van massaontslagen, maar al die eenlingen of kleine groepjes bij elkaar zorgen wel voor grote aantallen. Niet in de laatste plaats worden ook jongeren getroffen. De jeugdwerkloosheid is een snelgroeiend probleem. Ook jongeren, die er nu voor kiezen om langer door te leren, zijn niet zeker of zij over enkele jaren wel aan de bak zullen komen. Stageplaatsen en leerwerktrajecten zijn nog maar moeilijk te realiseren. Of het zoveelste convenant om de jeugdwerkloosheid aan te pakken veel zal opleveren, moeten we nog afwachten. Hoewel somberheid niet helpt om uit het economische dal te komen, is daar dus voor veel mensen alle reden toe.

Minder kansen voor uitkeringsgerechtigden

De groeiende werkloosheid heeft ook grote gevolgen voor de mensen die (nog) aan de kant stonden, zoals bijstandsgerechtigden, langdurig werklozen en (geheel of gedeeltelijk) goedgekeurde arbeidsongeschikten. Er zijn niet alleen minder banen beschikbaar, maar ze zullen op de arbeidsmarkt ook moeten concurreren met de vele nieuwe werklozen. Het ligt voor de hand dat ze die concurrentieslag op voorhand zullen verliezen.

Armoede zal toenemen

De vrees bestaat dan ook dat een groeiend aantal burgers op een minimuminkomen terecht zal komen. Ook moet worden gevreesd dat de schuldenproblematiek zal toenemen. Dat vraagt om verstandig en vooral sociaal beleid, niet alleen van het rijk maar ook van gemeenten. Natuurlijk kan niet iedereen meteen een volwaardige betaalde baan worden geboden, maar met een beetje creativiteit en het gebundeld inzetten van verschillende financieringsstromen kan veel maatschappelijk nuttig werk worden gecreëerd. Dat kan een grote bijdrage leveren aan het ontwikkelen van perspectieven van mensen en kan de instroom in regulier betaald werk bevorderen op het moment dat de economie weer aantrekt. Uitkeringsgerechtigdenorganisaties en cliëntenraden kunnen de komende jaren vol aan de bak.

De belangrijkste maatregelen in 2010 van het ministerie van SZW

- Bedrijven die voldoende gezond zijn om door de crisis te komen en gespecialiseerde vakkrachten willen behouden, kunnen onder voorwaarden ook in 2010 gebruikmaken van deeltijd-WW. Voor de deeltijd-WW is voor de periode 2009 t/m 2011 bruto € 1 miljard uitgetrokken.
- Werkgevers die elders met ontslag bedreigde werknemer aannemen kunnen hiervoor een omscholingsbonus krijgen van maximaal € 2500 op voorwaarde dat het bedrijf of de instelling er zelf minimaal hetzelfde bedrag bijlegt. Het kabinet trekt hiervoor volgend jaar € 41 miljoen uit.
- Het kabinet stimuleert werknemers die niet beschikken over een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. Zij kunnen met behulp van ervaringscertificaten (evc's) en ervaringsprofielen (evp's) hun ervaring en kwaliteiten vastleggen, zodat ze meer kans maken op de arbeidsmarkt. Bij elkaar wordt hiervoor € 25 miljoen uitgetrokken in 2010.
- De termijn waarbinnen sectorfondsen-WW eventuele vermogenstekorten als gevolg van de oplopende werkloosheid moeten aanzuiveren wordt verlengd van drie naar vijf jaar. Dit voorkomt voor sectoren die al zwaar getroffen worden door de crisis een grote premiestijging in 2010.

- Dertig regio's voeren in 2010 op basis van convenanten met het kabinet plannen uit ter bestrijding van jeugdwerkloosheid. Het kabinet trekt daar over meerdere jaren in totaal €250 miljoen uit. In de 30 regio's krijgen jongeren hulp en worden zij aangespoord door te leren/studeren en stages te lopen. Lokale overheid en de regionale onderwijsinstellingen en werkgevers werken hier nauw in samen. Jongeren hebben per 1 oktober 2009 het recht van de gemeente een werkleeraanbod te krijgen (wet WIJ).
- De vermogenspositie van een groot aantal pensioenfondsen is door de kredietcrisis verslechterd, waardoor ze minder dan de wettelijk verplichte 105% dekkingsgraad voor hun pensioenverplichtingen hebben. Medio 2010 bekijkt het kabinet met sociale partners of de versoepelde hersteltermijn van vijf jaar (was drie jaar) korter moet of gehandhaafd kan blijven.
- Twee commissies onderzoeken op verzoek van het kabinet de pensioenen. De Commissie Beleggingsbeleid en Risicobeheer kijken of de pensioenfondsen de afgelopen jaren verantwoord belegd hebben en of risico's voldoende af te dekken zijn in het huidige pensioensysteem. Op basis beslist het kabinet medio 2010 na overleg met de Stichting van de Arbeid of aanpassingen noodzakelijk zijn.

Arbeidsparticipatie

- Jongeren met een arbeidshandicap die wel perspectief hebben op werk, krijgen maximale ondersteuning bij het vinden van een baan. De nieuwe Werkregeling Wajong die op 1 januari 2010 ingaat, wordt ondersteund met acties richting werkgevers om hen te stimuleren Wajongers in dienst te nemen. Daarnaast neemt het kabinet maatregelen om de overgang van school naar werk te verbeteren. Het kabinet stelt hiervoor €125 miljoen beschikbaar in 2010.
- Mensen die niet in staat zijn het minimumloon te verdienen en langdurige ondersteuning nodig hebben om te kunnen werken, moeten de kans krijgen om gewoon werk te doen. In 2010 starten vier proeven voor mensen in de sociale werkvoorziening (Wsw) over hoe dit kan worden gerealiseerd. Het kabinet heeft hiertoe besloten naar aanleiding van de adviezen van de commissie-De Vries.
- Het kabinet maakt het voor de duur van de crisis mogelijk om een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd bij jongeren tot 27 jaar vaker te verlengen of aan te laten aangaan. Hierdoor ontstaat pas na vier jaar (nu drie) of pas bij een vijfde opeenvolgende arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd (nu vier) recht op een vaste arbeidsovereenkomst. Verwacht wordt dat werkgevers eerder een ingewerkte persoon langer in dienst willen houden dan een nieuwe tijdelijke werknemer aantrekken en inwerken.
- Om te stimuleren dat jongeren onder 23 jaar worden aangenomen bij een werkgever gaat het kabinet de werkgever vrijstellen van premiebetaling en loonbelasting bij werkzaamheden van geringe omvang. Dit zorgt ook voor minder administratieve lasten en een besparing op arbeidskosten.
- De wederzijdse scholingsplicht treedt naar verwachting in 2010 in werking.
- Er ligt een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer om de pensioenleeftijd flexibel te maken. Verder worden arbeidsrechtelijke belemmeringen door het kabinet weggenomen, die het moeilijk maken om langer door te werken.
- Het kabinet heeft in het Aanvullend Beleidsakkoord in het kader van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën afgesproken de AOW-leeftijd op termijn te verhogen naar 67 jaar. De SER krijgt tot 1 oktober 2009 de tijd om met gelijkwaardige alternatieven te komen.
- In 2010 organiseert de Taskforce Deeltijdplus een slotconferentie over deeltijdwerk en biedt zij haar eindrapport met aanbevelingen aan hoe vrouwen meer uren in deeltijd kunnen werken.
- Het kabinet bekijkt of het mogelijk is om werktijden en verlofregelingen te flexibiliseren, zodat niet alleen meer mensen gaan werken maar ook meer uren gaan werken als ze werk en zorg beter kunnen combineren. Het kabinet komt medio 2010 met een concreet wetsvoorstel.

- Flexibele vormen van arbeid worden steeds belangrijker. Het kabinet beschouwt nieuwe bedrijvigheid door een groeiend aantal zelfstandigen, waaronder veel zzp'ers, als een bron van nieuwe werkgelegenheid en de ontwikkeling van nieuwe producten. Het kabinet zal de SER vragen om na te gaan wat dit betekent voor het beleid van sociale partners en voor het huidige overheidsbeleid.
- Vanaf 1 januari 2010 werken UWV en gemeenten samen binnen de Werkpleinen. Werkgevers worden vanuit één instantie benaderd en werkzoekenden hebben één contactpersoon.
- Omdat de publieke sector (zorg, onderwijs, openbare orde en veiligheid, defensie) veel vacatures heeft, gaat het kabinet regelen dat informatie over vacatures van deze sectoren in alle mobiliteitscentra beschikbaar is.

Armoede en schulden

- Het kabinet trekt in 2010 € 50 miljoen extra beschikbaar voor de schuldhulpverlening. Dit is onderdeel van de € 130 miljoen voor drie jaar vanaf 2009. Dit bedrag komt bovenop de € 350 miljoen die het kabinet deze kabinetsperiode uittrekt voor de bestrijding van armoede en het voorkomen van problematische schulden. In 2010 wordt schuldhulpverlening een wettelijke taak van gemeenten.
- 2010 is het Europees Jaar tegen de Armoede. Naast een landelijke start- en slotconferentie start er een landelijke mediacampagne om het gebruik van voorzieningen te stimuleren. Ook zullen in diverse gemeenten lokale armoedeconferenties plaatsvinden. Tevens wordt een tijdelijke subsidieregeling geïntroduceerd voor maatschappelijke organisaties.

Overig

- Het kabinet organiseert in 2010 een ministeriële conferentie over kinderarbeid. Het doel is aandacht te vragen voor de nadelige gevolgen van de mondiale crisis voor kinderen in ontwikkelingslanden.
- Vanaf 1 januari 2010 krijgen gemeenten en de Sociale Verzekeringsbank (SVB) meer mogelijkheden om door middel van huisbezoeken te controleren of bijstandsgerechtigden en AOW'ers terecht hun uitkering krijgen.
- Per 1 januari 2010 krijgen gemeenten één totaalbedrag voor bijstandsuitkeringen, voor uitkeringen voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), voor uitkeringen voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), voor uitkeringen voor kunstenaars (WWIK) en voor bijstandverlening aan zelfstandigen (BBZ). Hierdoor neemt de administratieve romplomp voor gemeenten flink af. Voor de uitkeringsontvangers verandert niets.
- Alle gepensioneerden met een onvolledig AOW-pensioen die een inkomen beneden het sociaal minimum hebben, krijgen vanaf 1 januari 2010 van de SVB hun AOW én de aanvulling (WWB65+) uitbetaald.

Bezuinigingen om tegenvallers op te vangen

- Voor SZW bedragen de tegenvallers in 2010 € 0,4 miljard en lopen op tot € 0,8 miljard in 2014. Hiervoor moet, volgens de gebruikelijke begrotingsregels, bezuinigd worden. Daarbij draagt SZW bij aan de rijksbrede uitvoeringstegenvallers. In totaal wordt er in 2010 voor € 430 miljoen en in 2011 voor € 835 miljoen bezuinigd. De SZW-tegenvallers komen door extra AOW-uitgaven, hogere uitgaven voor zwangerschapsuitkeringen en een tegenvaller bij de verwachte besparing op de WAO-uitgaven omdat minder mensen alsnog aan de slag kunnen.
- Het kabinet dekt de tegenvallers bij SZW met de volgende maatregelen.
- De regeling Tegemoetkoming Onderhoudskosten thuiswonende Gehandicapte kinderen (TOG) wordt via AWBZ-indicatiestelling beperkt tot de groep gehandicapte kinderen voor wie de regeling oorspronkelijk is bedoeld (€ 7 miljoen aan bezuinigingen in 2010, € 31 miljoen in 2011)
- De overheid bespaart op bijstandsuitkeringen doordat rechters ouders zelf meer kinderalimentatie laten betalen (€ 69 miljoen in 2010, € 90 miljoen in 2011).

- De regeling voor AOW-partnertoeslag krijgt een leeftijdsbeperking zodat in de toekomst alleen partners vanaf 55 jaar in aanmerking komen. Jongere partners van AOW-gerechtigden worden zo aangemoedigd te gaan werken (€27 miljoen in 2011).
- Er komen maatregelen om het beroep op de vangnetregeling voor de Ziektewet te verminderen; zo wordt onder meer de ziektebewerking verrekend met de WW-uitkering (oplopend tot €33 miljoen in 2014).
- Er komt een korting op de reïntegratiebudgetten van gemeenten en UWV (€75 miljoen in 2010, €159 miljoen in 2011). Nu mogen gemeenten een percentage houden van het reïntegratiegeld dat ze over hebben. Dat percentage wordt met deze maatregel verlaagd. Het UWV-budget was eerder al verhoogd in verband met de toenemende instroom aan werkzoekenden; op die verhoging wordt nu een korting toegepast.
De uitgaven voor uitvoeringskosten van UWV in 2011 stijgen niet, maar blijven gelijk aan 2010 (€125 miljoen in 2011).

Inkomensmaatregelen uitkeringsgerechtigden

In lijn met afspraken in het Aanvullend Beleidsakkoord over matiging bij onder meer lonen en pensioenen stijgen de tegemoetkomingen voor AOW-gerechtigden, Anw-gerechtigden en arbeidsongeschikten niet mee met de inflatie (bezuiniging van €29 miljoen in 2010, €61 miljoen in 2011).

De AOW-partnertoeslag wordt met zes procent verlaagd, waarbij een inkomensgrens de waarborg biedt dat mensen als gevolg van de korting niet in de bijstand komen (€74 miljoen in 2011). De AOW-tegemoetkoming wordt verlaagd met een bedrag van €26 per jaar (€75 miljoen in 2010, €77 miljoen in 2011). Doordat tegelijkertijd de ouderenkorting wordt verhoogd heeft deze maatregel nauwelijks effect op de koopkracht.

Het kabinet zal daarnaast naar wegen zoeken om de tegemoetkomingen in de sociale zekerheid, die geïntroduceerd zijn ter compensatie van de koopkracht als gevolg van wijzigingen in de fiscale sfeer, nog uitsluitend toe te kennen aan uitkeringsgerechtigden in Nederland.

Bron: Min. van SZW, 15 september 2009

Zorgpremie 20 euro omhoog

De premie voor de zorgverzekering komt volgend jaar gemiddeld op 1085 euro per jaar te liggen. Dit is een stijging van ruim 20 euro vergeleken met dit jaar, blijkt uit de begroting van het ministerie van VWS voor 2010. De inkomensafhankelijke bijdrage stijgt licht tot 7,05 procent.

De premie moet omhoog omdat de uitgaven voor de zorg sterker stijgen dan wat er aan premie binnenkomt. Het ministerie tekent daarbij aan dat het de zorgverzekeraars zijn die hun eigen premies vaststellen. Het bedrag dat in de begroting staat betreft een raming.

Het verplichte eigen risico voor de zorgverzekering gaat met een tientje omhoog naar 165 euro. Het gemiddelde bedrag dat verzekerden kwijt zijn aan het eigen risico stijgt daardoor met 5 euro.

Laagste inflatie sinds 1987

De inflatie is in juli 2009 op 0,2 procent uitgekomen. Dat is de laagste inflatie sinds december 1987. In juni was de inflatie nog 1,4 procent. Dit blijkt uit cijfers van het CBS. De inflatie in de eurozone is gedaald tot -0,6 procent.

In juli zijn de tarieven van gas en elektriciteit aangepast. De gasprijs daalde met 20,0 procent. Dit was de grootste prijsdaling van gas sinds 1987. De prijsontwikkeling van gas verlaagde de inflatie met 1,0 procentpunt. Ook de prijsdalingen van elektriciteit, voedingsmiddelen en telefoon- en internetdiensten hadden een neerwaarts effect op de inflatie.

De woninghuren zijn in juli met gemiddeld 2,8 procent verhoogd. De maximaal toegestane huurverhoging van het overgrote deel van de huurwoningen is 2,5 procent. Voor een klein deel zijn hogere stijgingen mogelijk, waardoor het gemiddelde hoger uitkomt. De huuraanpassing had een opwaarts effect van 0,1 procentpunt op de inflatie.

De Nederlandse inflatie volgens de Europees geharmoniseerde methode (HICP) kwam in juli uit op -0,1 procent. Het is voor het eerst sinds het begin van de HICP in 1997 dat dit cijfer negatief is. De Nederlandse inflatie volgens de Europees geharmoniseerde methode ligt 0,5 procentpunt boven die van de eurozone.

Bron: CBS, 6 augustus 2009

Nibud: portemonnee sneller leeg in 2010

Bereid je voor op mindere tijden

Ging dit jaar de economische crisis nog aan de meesten van ons voorbij, in 2010 krijgt iedereen er mee te maken. Volgend jaar hebben bijna alle Nederlanders iets minder te besteden, blijkt uit koopkrachtberekeningen van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) naar aanleiding van de Miljoenennota 2010. Dit komt voornamelijk door de belastingverhogingen die het kabinet in 2010 invoert. Voor mensen die nu al moeite hebben met rondkomen betekent dit dat het nog lastiger wordt om alle rekeningen te betalen. Dit zal pittig zijn, zeker omdat het kabinet voor de komende jaren koopkrachtdalingen heeft aangekondigd. Het Nibud raadt mensen aan voor een buffer te zorgen waarmee ze het verwachte koopkrachtverlies voor de jaren 2011 en verder op kunnen vangen.

Enkele euro's tot tientjes minder in portemonnee

De meesten hebben in 2010 enkele euro's tot tientjes minder maandelijks te besteden (zie de voorbeeldberekeningen hieronder.) Vooral mensen die het afgelopen jaar hun baan hebben verloren of de komende maanden zonder werk komen te zitten, hebben het zwaar volgend jaar. Voor deze groep is het belangrijk om hun geldzaken op een rij te zetten met bijvoorbeeld het www.nibud.nl/persoonlijkbudgetadvies. Ook moeten zij er goed op letten dat zij gebruik maken van alle inkomensondersteuning, zoals huur- en zorgtoeslag. Nu zijn er veel huishoudens die deze toeslagen niet aanvragen, omdat ze denken er geen recht op te hebben. Huishoudens die nu net geen recht hebben op zorgtoeslag hebben dat volgend jaar mogelijk wel omdat de inkomensgrenzen worden verhoogd. Op www.berekenuwrecht.nl kan iedereen dit controleren. Vanaf 2010 staan daar ook de nieuwe bedragen in.

Maatregelen die we voelen in de portemonnee

Dat we volgend jaar allemaal minder in de portemonnee hebben, komt vooral doordat het kabinet verschillende belastingen en premies verhoogt. Zo gaat de inkomensafhankelijke premie voor de zorgverzekering omhoog. En worden de algemene heffingskorting en de arbeidskorting verlaagd en wordt de derde belastingschijf verkort.

Mensen met een hoog inkomen (belastbaar inkomen boven € 54.367 per jaar) moeten hierdoor over een groter gedeelte van hun inkomen 52 % belasting betalen.

Huishoudens met kinderen opletten

Ouders moeten extra op hun geld letten volgend jaar. Zo gaan de kinderbijslag en het maximum bedrag aan kindgebondenbudget niet omhoog. Bovendien krijgen minder huishoudens recht op het kindgebondenbudget. De grens voor huishoudens met twee kinderen onder de 12 jaar is dit jaar een verzamelinkomen van € 50.250 en wordt in 2010 € 46.300. Wel is het zo dat ouders met kinderen boven de 12 jaar profiteren van een hoger kindgebondenbudget omdat in dat bedrag nu ook de tegemoetkoming schoolkosten zit. Tot nu toe moesten ouders dit apart aanvragen. Veel ouders wisten of deden dit niet. Het Nibud is blij dat ouders vanaf volgend jaar dit bedrag automatisch krijgen via het kindgebondenbudget. Deze inkomensondersteuning kunnen ouders opvragen via www.toeslagen.nl.

Gastouderopvang wordt duurder

Alle ouders die gebruik maken van gastouderopvang zullen merken dat ze minder terugkrijgen via de kinderopvangtoeslag. De maximale uurprijs waarvoor ze kinderopvangtoeslag krijgen wordt verlaagd van € 6,10 naar 5 euro. Bovendien worden de regels strenger. Alleen voor geregistreerde opvang is het nog mogelijk een toeslag te krijgen.

Bereid je voor op mindere tijden

Het Nibud adviseert iedereen voor komend jaar een begroting te maken. Zeker mensen die nu al regelmatig rood staan zouden hun inkomsten en uitgaven op een rijtje moeten zetten. Omdat het kabinet voor de komende jaren koopkrachtdalingen verwacht is het raadzaam ervoor te zorgen nu de geldzaken op orde te krijgen. Probeer zoveel mogelijk schulden en leningen af te betalen. Het Nibud

raadt mensen aan het www.nibud.nl/persoonlijkbudgetadvies in te vullen. Met deze gratis internethulpmiddel kunnen mensen inzicht krijgen in hun uitgavenpatroon en direct zien waarop zij kunnen bezuinigen.

Voorbeeldberekeningen: Koopkrachtontwikkeling voor 2010 (bedragen procentueel en netto per maand)

	Soort huishouden	Ontwikkeling in %	Verskil in euro's per maand
1.	Alleenstaande in bijstand	-0,1%	- € 12,-
2A	Echtpaar met 2 kinderen onder de 12 jaar (alleenverdiener, bruto jaarinkomen € 35.000,-)	-1,1%	- € 26,-
2B	Echtpaar met 2 kinderen (alleenverdiener, bruto jaarinkomen € 35.000,-). Werkloos geworden in 2010	- 20,5%	- € 501,-
3	Tweeverdieners zonder kinderen (bruto jaarinkomen € 30.000,- plus € 30.000,-)	+ 0,2%	+ € 7,-
4A	Tweeverdieners met 2 kinderen onder de 12 jaar. (bruto jaarinkomen € 30.000,- + € 15.000,-)	- 1,0%	-€ 30,-
4B	Tweeverdieners met 2 kinderen van 12 en 15 jaar. (bruto jaarinkomen € 30.000,- plus € 15.000,-)	+ 0,1%	+ € 1,-
5	Echtpaar 65+ (bruto jaarinkomen AOW + € 10.000,- pensioen, partner alleen AOW)	-0,4%	- € 10,-

De term koopkrachtontwikkeling staat voor de hoeveelheid goederen en diensten die voor het netto inkomen kunnen worden gekocht in vergelijking met vorig jaar.

Achtergronden bij de berekeningen

De bedragen in de voorbeeldberekeningen zijn omgerekend naar gemiddelde maandbedragen. Fiscale voordelen, vakantiegeld, kinderbijslag en dergelijke zijn al bij het netto maandbedrag geteld. Bij de bedragen is het Nibud uitgegaan van een inflatie van 1% en bruto loonontwikkeling van 1,5%. Alle fiscale regelingen van 2009 en 2010 zijn gebruikt. We zijn er vanuit gegaan dat alle toeslagen en inkomensondersteuning worden aangevraagd. Er is geen rekening gehouden met wijzigingen in de bijzondere bijstand of gezondheidssituatie. De hier genoemde huishoudens zijn slechts voorbeelden, waarbij de situatie simpel is gehouden. Er is geen rekening gehouden met specifieke aftrekposten of bijtellingen. In werkelijkheid gebeurt er natuurlijk veel meer in een huishouden. Promotie, veranderen van baan, (gedeeltelijk) stoppen met werken, gezinsuitbreiding, verhuizing, kinderen naar de middelbare school e.d. zijn gebeurtenissen die veel meer van invloed zijn op het besteedbare inkomen van huishoudens. Als gevolg van het bovenstaande zullen huishoudens zich nooit helemaal herkennen in de hier gegeven voorbeelden. Het Nibud heeft geen vergelijking gemaakt met kabinetsvoorspellingen.

Berekeningen voorbeeldhuishoudens

Het Nibud heeft voor honderd voorbeeldhuishoudens de koopkracht berekend. Zie daarvoor: www.nibud.nl/fileadmin/user_upload/Documenten/PDF/Koopkracht/overzicht_koopkracht_2009-2010.pdf

Bron: Nibud, 15 september 2009

Inventarisatie knelpunten Werkpleinen

In het overleg van de LCR met minister Donner (28 mei jl.) is de dienstverlening op de werkpleinen aan de orde geweest. In dit kader is een lijstje met door arbeidsadviseurs en cliëntenraden verzamelde knelpunten (zonder aanduiding waar deze knelpunten voorkwamen) besproken. De minister was zeer geïnteresseerd maar wilde graag een nadere duiding waar de knelpunten precies voorkwamen.

Daarom verzoekt de LCR cliëntenraden om concrete knelpunten, bijvoorbeeld het oplopen van de wachttijd tot meer dan vier weken, het mondeling en/of zonder argumenten afwijzen van verzoeken tot scholing of het niet helpen van Nuggers, Wajong en WIA-uitkeringsgerechtigden, op de werkpleinen aan ons door te geven. Waarbij wordt aangegeven op welk werkplein welke knelpunten spelen. Op deze wijze kunnen cliëntenraden bijdragen aan verbetering van de dienstverlening.

Dromen zonder Drempels

Een televisieserie over acht bijzondere mensen met levenslust en doorzettingsvermogen.

Vanaf zaterdag 22 augustus kunt u op RTV Utrecht in het TV programma Dromen zonder Drempels kennismaken met Roos, Gerard, Lies, Peter, Sandra, Arend, Fuat en Monique. Acht bijzondere mensen met levenslust, doorzettingsvermogen én een lichamelijke beperking. In iedere aflevering van Dromen zonder Drempels wordt één van hen gevolgd met de camera en blijkt op welke wijze die beperking ze soms in de weg kan staan in het dagelijks leven. Maar vooral zien we welke passie ze hebben en hoe ze die realiseren.

Zo wordt in aflevering 1 Roos Prommenschenckel gevolgd. Roos heeft een spieraandoening in haar nek waardoor zij het grootste deel van de dag moet liggen. Roos werd in 2006 verkozen tot miss Onbeperkt Nederland en heeft een eigen stichting, de Roos Prommenschenckel foundation, waarmee zij de positie van mensen met een lichamelijke beperking probeert te verbeteren.

CliëntenBelang Utrecht heeft bij elke aflevering een advies geformuleerd voor de knelpunten die aan bod komen in het programma. Deze adviezen worden na de uitzending aangeboden aan gemeenten en lokale belangenbehartigers.

Dromen zonder Drempels wordt uitgezonden op RTV Utrecht van 22 augustus t/m 10 oktober 2009, iedere zaterdag vanaf 07.20 uur. Daarna ieder uur opnieuw, tot de volgende ochtend 07.00 uur. Meer weten? Kijk op www.cliëntenbelangutrecht.nl. Hier kunt u zich ook aanmelden voor de nieuwsbrief over Dromen zonder Drempels.

Dromen zonder Drempels is een samenwerking tussen RTV Utrecht en CliëntenBelang Utrecht. De televisieserie wordt mede mogelijk gemaakt door: Het Johanna Kinderfonds, Revalidatiefonds, De Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind (NSGK), VSB-Fonds en Skanfonds

Voorstel wettelijke kaders minnelijke schuldhulpverlening

Begin juni heeft staatssecretaris Klijnsma van SZW naar de Tweede Kamer een brief gestuurd waarin de wettelijke kaders voor minnelijke schuldhulpverlening worden geschetst. Streefdatum voor invoering van de wet is 1 juli 2010.

Mogelijk vervroegde invoering wettelijke regeling gemeentelijke schuldhulpverlening

Afgelopen donderdag meldde staatssecretaris Klijnsma in de Tweede Kamer, dat zij zal proberen om de wet 'enkele maanden' eerder in te voeren. Klijnsma wil het brede moratorium – ondanks aandringen van Kamerleden – nu nog niet opnemen in de wet, omdat dit tot vertraging zou leiden. Ze geeft aan zorgvuldig de juridische haken en ogen te willen onderzoeken. In een later stadium kan het moratorium wellicht alsnog worden ingevoerd. Ze zal de Kamer informeren over de tijdsplanning. De meest recente brief van Klijnsma over de voortgang van een aantal onderwerpen rondom de schuldhulpverlening dateert van 15 juli jl.

Bron: StimulansZ, 16 september 2009

[Lees de voorstellen op het intranet](#)

Falend UWV vergoedt klant drie ton

Door Michiel Wetzter

Uitkeringsinstantie UWV betaalt bij wijze van schadevergoeding 300.000 euro aan een klant. De klant raakte door nalatigheid van de uitkeringsinstantie geheel arbeidsongeschikt. Hiermee is de zaak, die de UWV-klant in 2007 heeft aangespannen, geschikt.

Het is voor het eerst dat Bureau Beroepsziekten FNV, dat de klant in de zaak bijstond, een uitvoeringsorganisatie aansprakelijk stelde in 'het onderhouden en verergeren' van een beroepsziekte. „Het binnenhalen van een claim is mooi", stelt directeur Marian Schaaapman van Bureau Beroepsziekten FNV in een reactie, „maar minstens zo belangrijk is ook om een instantie als het UWV bij de les te houden."

Gerommel

De schadevergoeding wordt toegekend aan een oud-werknemer van een tuinbouwbedrijf. Hij kreeg in 1999 een burn-out en meldde zich bij het GUO, de voorganger van het UWV. De arbeidsdeskundige die werd belast met de reïntegratie van de werknemer deed echter zijn werk niet goed. Hij rommelde met rapportages en kwam afspraken niet na. Verder werd de oud-werknemer dermate lang aan zijn lot overgelaten dat terugkeer naar zijn oude baan niet meer mogelijk was. De nalatigheid van het UWV waren er de oorzaak van dat de burn-out van de werknemer verergerden. Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat de man geheel arbeidsongeschikt is geraakt. De zaak waar gisteren uitspraak in is gedaan, werd in 2007 gestart.

Credo

Het handelen van het UWV is 'een mooi voorbeeld van het voorbijgaan aan de kenmerken en wensen van de individuele cliënt', vindt Schaaapman. „Is het eigen credo van het UWV niet 'Stel de klant centraal'? Dat is hier duidelijk niet gebeurd. En natuurlijk is het zo dat het UWV jaarlijks voor 1,3 miljoen uitkeringen verantwoordelijk zijn, en daar kan uiteraard wel eens wat bij misgaan. Maar de impact is, wanneer het dan misgaat, verschrikkelijk groot."

IJsberg

Schaaapman vreest dat deze zaak niet op zich staat. „Door de signalen die ik van collega's bij andere bonden krijg, zou het me écht niet verbazen als dit het topje van de ijsberg is. Ze zijn allemaal vrij uitgesproken in hun klachten: mensen worden zieker dan ze waren door hun reïntegratie, ze worden goedgekeurd voor functies waarvoor ze niet zijn geschikt. Het derde type klachten is voornamelijk heel algemeen en heeft te maken met de traagheid en het inadequate handelen van het UWV."

Verbeterprogramma's

„Deze zaak heeft tien jaar geleden gespeeld", reageert UWV-woordvoerder Jan Stalman. „Je moet het wel in die context blijven zien. De betreffende arbeidsdeskundige bijvoorbeeld werkt al lang niet meer bij ons. Bovendien is onze ambitie om een goede dienstverlening te bieden en zijn we constant bezig met diverse verbeterprogramma's." De schikking met de cliënt hoeft volgens Stalman dan ook geen directe gevolgen te hebben voor de werkwijze van het UWV. „En wat de kritiek van de bonden betreft: laat ons die cases maar zien. We hebben dat wel vaker aan de hand gehad met de bonden, bijvoorbeeld met de herbeoordelingen. Daar is dan een hoop kritiek op maar concrete gevallen krijgen we maar moeilijk te zien. En zonder concrete gevallen kunnen wij weinig aanpassen..."

Bron: MUG Magazine, 21 augustus 2009 (<http://www.mugweb.nl/index.php>)

Arbeidsongeschikten slecht af bij private verzekeraars

Sinds 2007 hebben werkgevers de keuze om het WGA-risico (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten) te verzekeren bij het UWV, zelf te dragen of privaat te verzekeren. Dit jaar zal de politiek de knoop doorhakken of de WGA volledig privaat zal worden uitgevoerd. De FNV heeft een onderzoek laten uitvoeren naar de positie van gedeeltelijk arbeidsongeschikten in het private stelsel. Hieruit blijkt dat verzekeraars zich in de eerste twee tot drie jaar na de eerste ziektedag inspannen voor reïntegratie. Maar daarna wordt het muistil.

Werkgevers zijn echter twaalf jaar lang verantwoordelijk voor reïntegratie van (ex-)werknemers. Ze zijn ook verantwoordelijk voor preventie als iemands gezondheidssituatie weer is verbeterd.

Volgens FNV-federatiebestuurder Leo Hartveld valt voorsnog niet af te leiden dat private uitvoering van de WGA tot betere reïntegratie heeft geleid. "Marktwerking zou tot extra prikkels moeten leiden waardoor werknemers beter en sneller geholpen zouden worden. Dat kunnen we niet terugvinden in de onderzoeksresultaten", aldus Hartveld.

Premie is doorslaggevend

Het onderzoek toont aan dat werkgevers (uit het MKB) zich bij de keuze van een verzekering laten leiden door het advies van verzekeringsadviseurs, accountants en administratiekantoren. Volgens deze tussenpersonen en de betreffende verzekeraars is de premie bijna altijd doorslaggevend bij de keuze van een WGA-verzekering. Verzekeringsadviseurs geven openlijk toe dat ze geen zicht hebben op de reïntegratiedienstverlening die gekoppeld is aan de verzekeringspolis. Zij krijgen onvoldoende informatie van de verzekeraars. Het belang van de gedeeltelijk arbeidsongeschikte speelt dus geen enkele rol bij het afsluiten van een verzekering.

Investeren in reïntegratie levert niks op

Het is voor verzekeraars financieel niet aantrekkelijk om na de loongerelateerde uitkering van de gedeeltelijk arbeidsongeschikte te investeren in reïntegratie. De vervolguitkering bedraagt namelijk maximaal 51% van het minimumloon. Dit weegt niet op tegen de kosten die een verzekeraar moet maken voor reïntegratie. Ook als de reïntegratie wel succesvol is afgerond en de arbeidsongeschikte weer deels loon ontvangt, leidt dit niet tot een besparing voor verzekeraars. Dit staat in schril contrast met het belang van de gedeeltelijk arbeidsongeschikten zelf. Want wanneer zij niet aan de bak komen, krijgen ze een arbeidsongeschiktheidsuitkering van maximaal de helft van het minimumloon.

Van het kastje naar de muur

De gedeeltelijk arbeidsongeschikte heeft op basis van de wet recht op steun bij reïntegratie van zijn of haar (ex-)werkgever. Maar werkgevers weten niet aan welke voorwaarden deze ondersteuning moet voldoen. Werknemers weten op hun beurt niet wat ze van de (ex-)werkgever mogen verwachten. Het belang van werkgevers om arbeidsongeschikten, die niet meer bij hun in dienst zijn, te ondersteunen, is veel kleiner dan bij zieke werknemers in de periode van de loondoorbetalingsverplichting. Arbeidsongeschikten weten vaak helemaal niet waar zij moeten aankloppen voor reïntegratie en worden van het kastje naar de muur gestuurd.

Het moet anders en beter

Volgens de FNV moet dit anders en kan dit ook anders en beter en valt er nog veel werk te verzetten. De FNV pleit ervoor dat er een rechtstreekse relatie komt tussen de verzekeraar en de arbeidsongeschikte. Oftewel, in juridische termen, er dient een rechtstreeks vorderingsrecht op de verzekeraar te komen. Gedeeltelijk arbeidsongeschikten in het private stelsel moeten dezelfde rechten krijgen op reïntegratie als gedeeltelijk arbeidsongeschikten in het publieke stelsel (UWV). De WGA-uitkering moet een loonaanvullingsregeling worden. Hierdoor is het voor verzekeraars wel financieel aantrekkelijk om te investeren in reïntegratie.

Meer informatie

Het onderzoeksrapport kunt u hieronder downloaden.

http://www.fnv.nl/binary/onderzoek_wga_gerechtigden_in_het_private_stelsel_tcm7-24854.pdf

Bron: FNV, 2 september 2009

Wajongers laten zich zien

Op donderdag 3 september start het ministerie van SZW een voorlichtingscampagne over jongeren met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking. De actie moet bedrijven en burgers bewust maken dat jonggehandicapten veel meer kunnen dan vaak wordt gedacht. Onderdeel van de campagne is de productie van een tv-spot die Wajongers zelf maken en waarin ze hun kwaliteiten voor de arbeidsmarkt laten zien. "Er bestaan nog veel vooroordelen over deze jongeren", meent minister Donner van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. "Het moet voor iedereen vanzelfsprekend worden om te kijken wat deze jongeren wel kunnen in plaats van wat ze niet kunnen."

Schoolgaande jonggehandicapten worden vanaf september via hun begeleiders en docenten uitgenodigd om zich aan te melden voor het maken van de tv-spot. Uit alle inschrijvingen wordt een groep van ongeveer 20 jongeren geselecteerd naar talenten die nodig zijn om met elkaar een tv-spot te maken. Tijdens workshops leren de jongeren wat het inhoudt om een spot te maken, bedenken ze zelf het idee en treffen ze voorbereidingen voor de uiteindelijke draaidag. Alle vorderingen worden ook vastgelegd in een documentaire over het maken van de tv-spot die samen met de uiteindelijke spot tijdens een landelijke première op 16 november wordt gepresenteerd.

De campagne ondersteunt de nieuwe wetgeving die als de Eerste Kamer instemt met de nieuwe Werkregeling Wajongers per 1 januari 2010 ingaat. Kern daarvan is dat in de ondersteuning en begeleiding de mogelijkheden om te werken, mede op verzoek van Wajongers, centraler komen te staan dan nu het geval is. Nu wordt de Wajong vooral gezien als louter een uitkering in de sociale zekerheid en worden de kwaliteiten van Wajongers onvoldoende benut.

Op de website www.ikkan.nl/wajong-wsw staat meer informatie over het project en de beoogde wetswijziging Wajong.

Bron: Min. van SZW, 3 september 2009

Stijging bijstand zet door

Voor het tweede achtereenvolgende kwartaal is het aantal bijstandsuitkeringen aan personen tot 65 jaar toegenomen. Eind juni 2009 werden 270 duizend uitkeringen verstrekt, ruim 11 duizend meer dan een halfjaar eerder. Deze toename is vooral te zien bij de uitkeringen korter dan 1 jaar. Dit blijkt uit de nieuwste cijfers van het CBS.

In het eerste halfjaar van 2009 is het aantal bijstandsuitkeringen met 4,4 procent gestegen. Het aantal uitkeringen komt daarmee op hetzelfde niveau als april 2008. De stijging in het afgelopen halfjaar is het grootst onder mannen en alleenstaanden. Naar verhouding was met 21 procent de toename het sterkst bij jongeren tot 25 jaar.

In West-Nederland, waar meer dan de helft van alle bijstandsuitkeringen wordt geteld, nam het aantal uitkeringen met 3 procent naar verhouding het minst snel toe. In zowel Noord-, Oost- als Zuid-Nederland was in het afgelopen halfjaar de stijging met ongeveer 6 procent bijna twee keer zo groot.

Bij meer dan driekwart van de gemeenten steeg het aantal bijstandsuitkeringen in de eerste helft van 2009. Van de 25 gemeenten met 100 duizend inwoners of meer was de toename meer dan 10 procent in Haarlemmermeer, Enschede en Emmen. In Rotterdam was de stijging minder dan 1 procent.

Bron: CBS, 28 augustus 2009

Flink meer MKB'ers naar gemeenten voor financiële steun

Gemeenten worden de laatste maanden geconfronteerd met een gigantische toename aan aanvragen voor inkomensondersteuning door kleine bedrijven met 5 tot 10 werknemers. Omdat deze bedrijven geen steun van de banken krijgen, stappen ze sneller naar de gemeente, zo heeft het Instituut Midden en Kleinbedrijf (IMK) volgens de website Sprout becijferd.

Uit onderzoek van de Volkskrant kwam eerder deze week aan het licht dat zzp'ers veel naar de gemeenten toestappen voor financiële hulp, maar het IMK bestrijdt dit. Volgens het instituut zijn het juist kleine ondernemingen.

De groei van bedrijven die bij de gemeente aankloppen voor tijdelijke inkomensondersteuning is niet miniem. Landelijk gezien gaat het om een stijging van maar liefst 90%. Gemeenten in de provincies Overijssel en Gelderland krijgen de grootste groei te verwerken: 138%.

IMK geeft overigens aan dat de crisis niet de enige oorzaak is voor de hulpvraagstijging. Uit onderzoek van het instituut is gebleken dat veel bedrijven ook voor die tijd al kampten met rendementsproblemen.

Bron: Gemeente.NU, 12 augustus 2009

Klanten zijn tevreden over de sociale dienst

De dienstverlening van de gemeentelijke sociale diensten vorig jaar, krijgt van klanten gemiddeld het rapportcijfer zeven. Dat blijkt uit onderzoek van het adviesbureau voor de publieke sector SGBO. Daarmee is de waardering voor de sociale diensten, ondanks het steeds strengere uitkeringsbeleid dat zij moeten uitvoeren, opnieuw vrijwel stabiel gebleven. Het gemiddelde rapportcijfers schommelt al sinds 2005 rond de zeven.

SGBO vroeg klanten van de sociale dienst naar onder meer de dienstverlening aan de balie, de telefonische bereikbaarheid, de informatievoorziening en de stiptheid waarmee de uitkering wordt uitbetaald. Op de meeste terreinen weken de rapportcijfers nauwelijks af van die in voorgaande jaren.

Bron: Binnenlands Bestuur, 30 juli 2009

Originele bankafschriften niet nodig voor bijstand

'Originele bankafschriften leveren bij de bijstandsaanvraag? In de Wet Werk en Bijstand staat dat gemeenten hier niet om hoeven te vragen. Een uitdraai van het rekeningoverzicht via telebankieren is voldoende.' Dat was de conclusie van het meldpunt Administratieve Lastenvermindering, nadat een melder dreigde in verdere financiële problemen te komen bij de bijstandsaanvraag.

Deze melder, een net verhuisde moeder, had geen originele bankafschriften meer. Begrijpelijk, aangezien steeds meer bankzaken digitaal lopen. De gemeentelijke dienst ging echter niet akkoord met een uitdraai van het overzicht via telebankieren. Het opvragen van originele bankafschriften kost 40 euro. Veel geld voor een moeder die langdurig in de bijstand zit en net verhuisd is naar een andere gemeente. Ter vergelijking, met dit bedrag doet zij boodschappen voor een hele week! De gemeentelijke dienst stelt de aanvraag buiten behandeling vanwege het in onvoldoende mate verstrekken van informatie. Dat is eigenlijk niet meer van deze tijd, waren de melder en de medewerkers van het meldpunt het met elkaar eens. Want banken willen af van papieren bankafschriften en adviseren hun klanten om over te stappen op digitaal bankverkeer. Rekeningoverzichten zijn daarin desgewenst eenvoudig zelf uit te draaien als dat nodig is. En dat bespaart geld én spaart het milieu.

Resultaat

Anderhalve maand nadat de melding was binnengekomen schrapte de betreffende gemeentelijke dienst het opvragen van originele bankafschriften. Dit nadat het meldpunt contact met hen had opgenomen en gemeld had dat originele bankafschriften niet verplicht zijn bij de bijstandsaanvraag. Deze ging vervolgens akkoord met de uitdraai van het rekeningoverzicht van internet. Het resultaat: winst voor alle andere bijstandsgerechtigden in deze gemeente!

Andere gemeenten

Steeds meer gemeenten vragen, onder aanjaging van staatssecretaris Bijleveld, geen originele bankafschriften op bij een bijstandsaanvraag. Zoals de gemeenten Echt-Susteren, Enschede, Groningen, Heerhugowaard, Hogeveen, Hoogezand-Sappemeer, Leiden, Roermond, Rotterdam en Zwolle. In deze gemeenten is een uitdraai van internetbankieren voldoende of wordt er met zogenaamde random-readers of calculators gewerkt. Hiermee kan de klant ter plekke inloggen op internetbankieren. Het benodigde afschrift wordt dan geprint in de spreekkamer bij de sociale dienst. Ook veel bewindvoerders van mensen die onder een wettelijke schuldsanering vallen, maken inmiddels gebruik van uitdraaien via telebankieren en hebben geen originele afschriften van de persoon in kwestie meer nodig. Benodigde bankgegevens kunnen sneller en eenvoudiger worden aangeleverd, waardoor sneller een beslissing kan worden gemaakt over de toekenning van de uitkering.

Meldpunt

Loopt u ook ergens tegenaan in uw contact met de overheid? Bij het meldpunt 'Administratieve Lastenvermindering' (www.lastvandeoverheid.nl) kunt u uw melding kwijt over onnodige administratieve rompslomp. De melding wordt door het meldpunt aangepakt, met als doel een betere overheidsdienstverlening.

Bron: Last van de overheid

Sociaal rechercheurs en fraudecontroleurs SOZAWE Groningen krijgen meer bevoegdheden

De sociaal rechercheurs en fraudecontroleurs van SOZAWE mogen straks meer om bijstandsfraude op te sporen. Dat heeft het college van burgemeester en wethouders besloten. Zij krijgen de bevoegdheden van een toezichthouder. Zo ontstaan er extra mogelijkheden om bewijs te vergaren bij fraudezaken.

Dat betekent dat zij onder meer inzage mogen eisen in bankafschriften en bedrijfsadministratie en auto's mogen onderzoeken. Burgers zijn verplicht medewerking te verlenen, bijvoorbeeld een identiteitskaart laten zien. Doen ze dat niet, dan zijn ze strafbaar.

Nu hebben sociaal rechercheurs en fraudecontroleurs beperkte bevoegdheden, niet meer dan bijstandsconsulenten. Bij een onderzoek naar woonfraude hoeven mensen niet hun identiteit prijs te geven. Bij een onderzoek naar zwart werk zijn werkgevers niet verplicht informatie over de relatie met een klant te verstrekken. "De nieuwe bevoegdheden betekenen niet dat ze nu zomaar huizen binnen kunnen dringen", legt wethouder Peter Verschuren van Sociale Zaken en Werk uit. De nieuwe bevoegdheden betekenen onder meer dat de samenwerking met de Belastingdienst en de Arbeidsinspectie kan verbeteren.

Bron: Gemeente Groningen, 18 augustus 2009

VVD: 'Thuiszitten met uitkering is geen optie meer'

VVD-voorstel: doorbreek de bureaucratie en hokjesgeest in de huidige sociale zekerheid door de WSW, Wajong en WWB samen te voegen tot één nieuwe wet: de Participatiewet.

Essentie van deze wet is dat iedereen die een uitkering ontvangt een tegenprestatie naar vermogen levert. Onder de 27 ontvangen mensen geen uitkering meer, tenzij zij volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn. Voor die groep komt er een uitkering ter hoogte van 75% van het Wettelijk Minimumloon (WML). Andere mensen onder de 27 zullen moeten kiezen: werken of studeren. In het geval van een beperking bestaat er wel recht op begeleiding. Boven de 27 jaar wordt van iedere uitkeringsgerechtigde die niet duurzaam en volledig arbeidsongeschikt is, gevraagd een tegenprestatie naar vermogen te leveren. Indien nodig is hier ook begeleiding mogelijk.

Woordvoerder Stef Blok: "We moeten lessen leren uit de vorige crisis, waarin mensen levenslang in een uitkering werden geparkeerd. De bestanden van de sociale diensten zitten nu nog steeds vol met mensen die in de jaren 80 en 90 in de Bijstand zijn geparkeerd en waar sindsdien niet meer naar is omgekeken. Die fout moeten we niet meer maken."

Hoewel vorige kabinetten Balkenende - toen nog met de VVD - zeer succesvolle hervormingen in de sociale zekerheid hebben doorgevoerd, heeft het huidige kabinet dit beleid helaas niet voortgezet. Belangrijke onderdelen zijn inmiddels zelfs teruggedraaid: de sollicitatieplicht voor alleenstaande ouders met jonge kinderen is vervallen en de herkeuring van 45-plussers is gestopt - hoewel 100.000 mensen uit deze groep weer aan het werk zijn. Anders dan dit kabinet vindt de VVD dat de politiek niet moet weglopen voor het nemen van noodzakelijke maatregelen.

"De Participatiewet gaat uit van wat mensen nog wel kunnen in plaats van wat zij niet meer kunnen. Ook maakt deze wet een einde aan de vrijblijvendheid. Beroep op een uitkering betekent dat de samenleving een tegenprestatie naar vermogen mag vragen: een werkplicht in plaats van een werkrecht. Jarenlang thuiszitten is geen optie meer, wat de VVD betreft", aldus Blok. "Zo houden gemeenten ook contact met uitkeringsgerechtigden, waardoor ook andere problemen (met schulden, opvoeding, e.d.) eerder kunnen worden gesignaleerd."

Wat het financiële aspect betreft: het CPB heeft berekend dat de Participatiewet een structurele besparing van 1,25 miljard oplevert. Gegeven de huidige crisis en de staat van de overheidsfinanciën is deze besparing broodnodig.

Bron: VVD, 2 september 2009

27 jaar bijstandsfraude

Een 66-jarige vrouw uit Groningen wordt ervan verdacht ruim 27 jaar lang bijstandsfraude te hebben gepleegd. Dat meldde maandag de dienst Sociale Zaken en Werk van de gemeente. Al die jaren meldde ze dat ze alleen woonde, terwijl ze in werkelijkheid samenwoonde met haar nu 60-jarige vriend.

Die man stond ingeschreven op het adres van zijn familie. Gezamenlijk hebben de man en de vrouw de gemeente Groningen voor ruim een kwart miljoen euro benadeeld.

De sociale recherche kwam het paar op het spoor na een anonieme tip. Daarop is onderzoek gedaan naar het energie- en waterverbruik en bankgegevens van het stel. Daaruit bleek dat er sprake was van een gezamenlijke huishouding.

'Papieren' contact

Het paar is begin juni aangehouden en gehoord door de Sociale Recherche Groningen. Ze hebben beiden bekend dat ze al ruim dertig jaar samen zijn en dat ze dat al 27 jaar voor de gemeente Groningen hebben verzwegen. Dat kon doordat de vrouw om medische redenen niet arbeidsplichtig was, waardoor ze alleen maar 'papierene' contact had met de dienst Sociale Zaken en Werk. Die had totdat de sociale recherche de tip kreeg, geen redenen om te twijfelen aan de gegevens die zij op diverse formulieren invulde.

Verjaard

De gemeente Groningen heeft aangifte gedaan van uitkeringsfraude en vordert een bedrag van ruim 130.000 euro terug. Het bedrag is aanzienlijk lager dan wat het stel door de fraude heeft verkregen, omdat de gemeente geen bedragen van voor 1997 terugvordert. De gemeente Groningen blijkt niet de enige gedupeerde te zijn: de vrouw heeft ook bij de aanvraag voor huurtoeslag en de AOW-uitkering verzwegen dat ze samenwoonde.

Bron: Binnenlands Bestuur, 10 augustus 2009

Bijna 19 duizend deeltijd-WW-uitkeringen

Het aantal deeltijd-WW-uitkeringen bedroeg eind juni bijna 19 duizend. De deeltijd-WW werd in april ingevoerd. Toen werden ruim 1.600 uitkeringen verstrekt. Daarna liep elke maand het aantal nieuwe uitkeringen op. In mei en juni kwamen er respectievelijk 7 en 10 duizend uitkeringen bij. De tijdelijke regeling voor deeltijd-WW is gestart om vakkrachten bij bedrijven te behouden die anders door de crisis zouden worden ontslagen.

De meeste deeltijd-WW-uitkeringen gaan naar werknemers in de metaal. In juni kwam het aantal uitkeringen in deze branche op 9,4 duizend. Dat is de helft van het totale aantal. In de zakelijke dienstverlening en de groot- en detailhandel zijn eind juni respectievelijk 2,6 en 2,5 duizend deeltijd-WW-uitkeringen verstrekt. Van deze drie branches steeg in juni het aantal uitkeringen in de metaal relatief gezien het meest met 150 procent. De stijging in de zakelijke dienstverlening en de groot- en detailhandel bedroeg respectievelijk 75 en 125 procent.

Bron: CBS, 9 september 2009

Geen uitkering maar salaris

Door Monique Klompé, voorzitter Denktank vitalisering onderkant samenleving

We moeten de huidige crisis aangrijpen om de onderkant van de arbeidsmarkt te 'vitaliseren'. Overheid en bedrijfsleven moeten de handen ineen slaan om de woon-, werk- en leefsituatie van lageropgeleiden te verbeteren.

Naar verwachting raken na de zomer nog veel meer mensen hun baan kwijt als gevolg van de crisis. Dat is treurig. Maar de Denktank vitalisering onderkant samenleving - een breed gezelschap van 'vrijdenkende' bestuurders bij overheid en onderwijs, ondernemers en arbeidsmarktprofessionals - is ervan overtuigd dat de crisis ook als katalysator kan dienen voor fundamentele veranderingen in de sociale zekerheid. Veranderingen die ervoor zorgen dat ook lageropgeleiden op langere termijn hun talenten kunnen blijven inzetten in onze participatiemaatschappij.

Voorwaarde is wel dat we leren denken in termen van salaris en inkomen, ook bij mensen met een uitkering. We moeten af van een systeem waarin we mensen belonen voor inactiviteit. In een participatiemaatschappij wordt van iedereen verwacht dat hij of zij naar vermogen meedoet. Een uitkering past niet in dat beeld. Daarom moeten we in ieder geval af van de term 'bijstand': mensen niet langer een uitkering geven, maar een salaris in ruil voor werk of opleiding.

Een andere noodzakelijke denksprong is die van low trust (controle) naar high trust. Bedrijven, sociale partners, UWV Werkbedrijf, onderwijsinstellingen en reïntegratiebedrijven moeten meer ruimte krijgen om, op basis van vertrouwen, te doen waar ze goed in zijn. Gemeenten moeten zich uitgedaagd

weten om samen met lokale captains of industry, onderwijsinstellingen en andere overheden tot slimme arbeidsmarktarrangementen te komen. Wat te denken van regionale arbeidsmarktfondsen waaraan gemeenten bijdragen vanuit hun participatiebudget, sociale partners vanuit O&O-fondsen en werkgevers vanuit hun sociale plannen?

Lageropgeleiden zijn minder gezond en hun levensverwachting is lager. Bovendien missen zij vaak aansluiting op de arbeidsmarkt. Juist aan de onderkant van samenleving en arbeidsmarkt is een integrale aanpak hard nodig. Veel werkgevers zijn al actief bezig met vitalisering, in de vorm van programma's die ertoe bijdragen dat werknemers vitaal en gezond zijn in werk-, woon- en leefomgeving. Deze aanpak en 'taal' zijn ook nodig aan de onderkant van de arbeidsmarkt en vragen om een extra inspanning van zowel overheden als ondernemingen. Want in zowel het bedrijfsleven als de publieke sfeer is nog veel werk aan de onderkant denkbaar. Er moet dan ook krachtig worden ingezet op het stimuleren, creëren en zonedig fiscaal faciliteren van eenvoudig werk. Hierbij past ook de ontwikkeling van de markt voor persoonlijke dienstverlening en het stimuleren van zelfstandig ondernemerschap.

Bron: Sprank, Divosa, september 2009

Sluiting CWI-vestigingen voorlopig van de baan

Per 1 januari 2009 zijn UWV en CWI gefuseerd en is het UWV-Werkbedrijf gevormd. Deze fusie ging gepaard met bezuinigingen. Een van de bezuinigingsafspraken was het inkrimpen van het aantal vestigingen van 130 naar 100. De besluitvorming over de vraag welke vestigingen zouden worden gesloten was al bijna afgerond toen duidelijk werd dat de werkloosheid vanwege de crisis enorm zal oplopen. Dat is voor UWV reden geweest om voorlopig af te zien van de sluiting. Alle vestigingen zullen dus open blijven tot het moment dat de werkloosheid weer gaat dalen. Dan zal de sluiting opnieuw worden bekeken.

Weg met dat ene loket!

Het lijkt zo klantvriendelijk, maar is de burger echt beter af met 'één loket'? Jan Laurier, voorzitter van de Landelijke Cliëntenraad, vindt van niet. 'De burger trekt van het ene één-loket naar het andere'.

Mijn favoriete televisieprogramma is Fawlty Towers. Niet alleen door de hilarische humor van John Cleese en de zijnen, maar ook doordat Basil, Sybil, Manuel en Polly in een nutshell laten zien waarom zaken in organisaties fout kunnen lopen. Basil, de directeur, is altijd op zoek naar snel succes van en een hogere status voor zijn hotel. Niet zijn klant, maar het hotel staat centraal. Sybil, zijn bazige echtgenote, lijkt veel klantvriendelijker, maar in wezen gaat het om haar eigen belang. Manuel is de loyale medewerker, die trouw opdrachten uit probeert te voeren, zelfs als hij er niets van begrijpt. Polly is eigenlijk de enige professional die er rondloopt. Soms handelt zij tegen alle opdrachten en regels in en weet ze in de chaos nog enige orde te scheppen.

Het afgelopen Divosacongres moest ik weer aan die oude serie denken. De herinnering werd opgeroepen door een van de standhouders die als reclame voor zijn bedrijf belletjes uitdeelde. Zo'n bel die over het algemeen op de balie staat van een hotel dat wat moeite heeft gehad om met de tijd mee te gaan. De bel was verpakt in een doosje met de wervende tekst: "Problemen in een klap opgelost". De voorraad slonk trouwens opvallend snel. Ook in de wereld van sociale diensten is Basil Fawlty geen vreemde en kunnen we zonder twijfel ook de nodige Sybils, Manuels en Polly's vinden.

Het product dat het bedrijf aanbood en alle problemen beloofde op te lossen, was een loket voor dienstverlening in de sociale zekerheid. Bescheidenheid is nooit het meest opvallende kenmerk van reclamemateriaal, maar in dit geval ging het wel om een zeer grote pretentie. Per slot van rekening staat het creëren van een loket al vanaf de aanloop naar SUWI prominent op de agenda en prijkte het jarenlang bovenaan het verlanglijstje van cliënten in hun organisaties. Tegen de achtergrond van deze pretentieuze belofte en het jarenlange streven naar realisatie wordt het tijd dat een balans wordt opgemaakt.

Het eerste wat opvalt, is dat er zo langzamerhand wel heel veel "één loketten" zijn. Ze zijn er voor jongeren en voor ouderen, voor de Wmo, voor de zorg en de sociale zekerheid (dan laat ik de poortwachters- en mobiliteitscentra nog even buiten beschouwing). We hebben omgevings-

ondernemers- en burgerloketten. Het lijkt erop dat iedere zichzelf respecterende bestuurder en manager in de (semi)publieke dienstverlening als monument voor zichzelf een eigen 'één-loket' wil. In de tweede plaats, als er al sprake is van één loket, dan is het vaak een voorgeschoven loket. In de aanloop van de SUWI-operatie waarschuwden Theo Terhorst, voorzitter van het regionaal bestuur van arbeidsvoorziening, en ik al in een ingezonden artikel in de NRC (11-3-1999) voor het Louvre-effect. Op de binnenplaats van dat prachtige museum werd een glazen piramide gebouwd als centrale ingang en het ene loket. Wie echter de rij getrotseerd heeft en de ingang is gepasseerd, krijgt vervolgens met een rij aan verschillende loketten te maken. Hoe mooi ook vormgegeven, praktisch doet de dienstverlening soms denken aan de dienstverlening in het voormalig sovjet-Europa. Als er al iets te koop was, dan bestelde je dat bij de verkoopster of verkoper. Voor de betaling om de aankoop rond te maken, moest je naar een centraal loket om daar de betaling te doen. In ruil kreeg je een bonnetje, waarmee je weer terug moest naar de toonbank. Tegen inlevering daarvan kon het gewenste artikel in ontvangst genomen worden. Ongetwijfeld is er sprake van een heldere taakverdeling, de controleerbaarheid is hoog, maar bepaald niet klantvriendelijk. Het proces en de organisatie zijn dominant, de façade is soms prachtig. Basil Fawly zou er jaloers op zijn.

Hoe goed bedoeld, soms is de keuze voor één loket ook een gemakkelijke, Sybil-waardige, oplossing voor de klacht van cliënten, patiënten of klanten dat zij door de verschillende institutionele belangen, niet op elkaar aansluitende procedures, verschillen in regels en definities door de bomen het bos niet meer zien. Het is een vlucht naar voren om het onvermogen te verbloemen om over de grenzen van het eigen domein heen te organiseren. Een duidelijk voorbeeld hiervan is dat zelfs na jaren de uitvoeringpartners in de sociale zekerheid, gemeenten, UWV en CWI, niet bij machte waren om gezamenlijk de informatieprocessen zo op elkaar af te stemmen dat een cliënt slechts een keer dezelfde gegevens hoefde te verschaffen. Jaren SUWI-samenwerking brachten geen verbetering, zodat staatssecretaris Van Hoof uiteindelijk besloot om bij wettelijke regeling het meervoudig uitvragen van dezelfde gegevens te verbieden. Iets soortgelijks deed zich voor bij mensen met een onvolledige AOW-uitkering, die op een aanvullende bijstanduitkering zijn aangewezen. Uitvoering door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) is voor de cliënt gemakkelijker, hij of zij kan eenvoudig gewezen worden op aanvullende regelingen in het kader van het minimabeleid en de administratieve lasten voor de betrokkenen nemen af. Toch besloot een deel van de gemeenten niet op deze mogelijkheid in te gaan. De argumenten waren soms curieus: het zou te duur zijn, de uitgaven voor de bijzondere bijstand zouden stijgen of -zoals in ieder geval een gemeente wist te melden - het zou nadelig zijn voor het net door de gemeente opgerichte ene loket voor ouderen. Ook hier werd uiteindelijk voor wetgeving gekozen. Is eenmaal de richting van het ene loket ingeslagen, dan volgen al snel discussies over wie nu eigenlijk de regie heeft. Cliënt en klant verdwijnen al snel naar de achtergrond in de onderhandeling over SLA's (service level agreements) en SNO's (service niveau overeenkomsten), over logistieke processen, competentieprofielen, zeggenschap over budgetten, huisvesting, locaties, naamgeving en huisstijl. Natuurlijk moet tijdens de verbouwing de verkoop doorgaan en daar ligt de ondankbare taak van de Manuels. Zij mogen, zo goed en zo kwaad als het gaat, de dubbele opdracht uitvoeren om en samen te werken en loyaal te zijn aan de moederorganisatie. Ondanks alle optimistische taal die in menig STER-spotje niet zou misstaan, ligt daar natuurlijk ook de kwetsbaarheid in de meest recente SUWI-operatie, de vorming van de Werkpleinen. Op de werkvloer moeten verschillen in cultuur worden overwonnen en daar is meer voor nodig dan een bestuurlijke overeenkomst of opdracht, meer dan kennis van en over elkaars regelingen. Hoe je het ook went of keert: dat leidt bij de direct uitvoerenden tot onzekerheid. Op zijn gunstigst is het resultaat dat als zich een onbekende vraag of situatie voordoet het 'even nagevraagd moet worden'. Meestal leidt het tot de roep om duidelijkere regels. Al snel gaat het niet meer om de optimale - liefst integrale - dienstverlening aan de cliënt, maar is men zowel aan de top als in de directe uitvoering bezig met de eigen positie en de eigen organisatie. Voor Polly's blijft er over het algemeen maar weinig ruimte over.

Ze hebben hier maar één loket

Jarenlang heb ik, toen ik als wethouder bezig was met de SUWI-operatie, een cartoon op mijn kantoor gehad. Op de afbeelding stond een lange rij met mensen en in de verte zag je een klein loket. Ergens uit de rij riep iemand 'ze hebben hier maar één loket'. Voor mij was dat een waarschuwing: begin- en eindpunt van al de organisatorische aanpassing moet de dienstverlening aan de cliënt zijn. (Dat geldt evenzeer voor de werkgever die personeel zoekt, maar die heeft nog altijd de luxe een alternatieve route te kunnen kiezen.) Die lange rij was een schrikbeeld. Als we de balans opmaken van het kleine decennium dat we bezig zijn om het ene loket gestalte te geven, is het beeld eigenlijk somberder. Trekkend van het ene loket naar het andere, is het nog altijd de burger die de verschillende regelingen

-voortvloeiend uit het beleid van al de instituten en instanties actief in de sociale zekerheid en op aanpalende gebieden- persoonlijk moet zien te integreren. Misschien zit het probleem wel in de loketgedachte. Die gaat er immers vanuit dat de cliënt zich met zijn of haar wel gedefinieerde vraag vervoegd aan de balie van de juist gekozen instantie. Degene achter het loket is bijna per definitie (de representant van de) ontvangende partij. Wellicht moet dat juist veranderd worden en vraagt de complexe moderne samenleving dat mensen en problemen worden op-gezocht. Daar hebben we Polly hard voor nodig.

Bron: Impuls, juli 2009

RWI: Cliëntenparticipatie vanuit Werkplein organiseren

De vorming van Werkpleinen waar gemeenten en UWV hun diensten geïntegreerd aanbieden vraagt om een andere organisatie van cliëntenparticipatie in de sociale zekerheid. De Raad voor Werk en Inkomen (RWI) heeft, op verzoek van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), de handreiking 'Goede Raad' gepubliceerd. In deze handreiking pleit de RWI voor de instelling van Cliëntenvertegenwoordigingen per Werkplein. Deze zogenaamde CVW's worden gevormd door vertegenwoordigers van gemeentelijke cliëntenraden en vertegenwoordigers van Districtsraden van het UWV. Inspraak van en belangenbehartiging door cliënten moet volgens de RWI ook plaatsvinden daar waar de dienstverlening wordt aangeboden, namelijk op de Werkpleinen zelf.

In het debat over de wijziging van de wet SUWI in november 2008, is vanuit het parlement de vraag gesteld hoe cliëntenparticipatie op het niveau van de werkpleinen adequaat kan worden vormgegeven. De staatssecretaris van SZW heeft naar aanleiding van een motie van de Tweede Kamer de RWI gevraagd een handreiking uit te werken voor de vormgeving van cliëntenparticipatie op Werkpleinen. Deze handreiking is op 7 juli aangeboden aan staatssecretaris Klijnsma.

Omdat de dienstverlening door gemeenten en UWV steeds meer geconcentreerd zal worden op de Werkpleinen vindt de RWI het van belang dat de verantwoordelijkheid voor de totstandkoming van cliëntenparticipatie wordt neergelegd bij de Werkpleinen zelf.

In de handreiking 'Goede Raad' bepleit de RWI dat cliëntenparticipatie wordt vormgegeven volgens een zogenoemde 'basisvariant'. Deze houdt in dat vanuit de bestaande cliëntenraden van gemeente en UWV een 'Cliëntenvertegenwoordiging Werkpleinen (CVW)' gevormd wordt. Deze treedt op als overlegpartner van het management op het Werkplein. De afspraken hierover worden vastgelegd in een convenant. Hierin worden ondermeer taken, bevoegdheden en verplichtingen, de frequentie van het overleg en de wijze waarop ondersteuning, facilitering en scholing wordt geregeld, opgenomen. Uiteraard kunnen per locatie verdere afspraken worden gemaakt.

De vorming van de Werkpleinen is een aanzienlijke verandering in de structuur van de uitvoering van de sociale zekerheid. De in deze handreiking beschreven basisvariant is te beschouwen als een 'groeimodel' of vertrekpunt van waaruit op regionaal niveau kan worden gewerkt aan verdere (her)structurering van cliëntenparticipatie.

Downloaden rapport: <http://www2.rwi.nl/CmsData/File/Goede%20raad.pdf>

Bron: RWI, 7 juli 2009

Project LCR: Goede raad op het Werkplein

De Landelijke Cliëntenraad (LCR) gaat cliëntenraden informeren over en ondersteunen bij de vormgeving van cliëntenparticipatie op de Werkpleinen. Voorlichtingsbijeenkomsten worden voorbereid. Informatiepakketten zijn in de maak. Er is al een website. Een telefonische helpdesk is bereikbaar op dinsdagen. En een aanbod voor scholing komt eraan. Dit is een greep uit de middelen die de LCR wil inzetten voor cliëntenparticipatie op de Werkpleinen (Locaties Werk en Inkomen).

Nieuwe taken

De samenwerking 'in de keten' begint meer en meer een feit te worden. Gemeenten en UWV moeten de dienstverlening op het terrein van reïntegratie gezamenlijk vorm geven. Dit gebeurt op de Werkpleinen. Dat vraagt niet alleen van die organisaties een omslag, maar ook van cliëntenraden. Die krijgen te maken met nieuwe taken zoals de beoordeling van jaarplannen van de 100 Werkpleinen en

ook de vormgeving van cliëntenparticipatie. De LCR heeft daarom het project 'Goede raad op het Werkplein' opgezet. Het doel hiervan is om cliëntenraden te informeren én ondersteunen in die nieuwe situatie.

Middelen

Om dit goed te kunnen doen, staat een breed pakket aan middelen klaar. De LCR trekt het land in om cliëntenraden (UWV en gemeenten) te informeren over cliëntenparticipatie op de Werkpleinen.

- Telefonische helpdesk: 0800-LCRINFO (0800-5274636)
Hier kan iedereen op dinsdagen terecht voor vragen rondom cliëntenparticipatie op Werkpleinen.
- Website: <http://werkplein.landelijkeclientenraad.nl>
Met alle informatie over cliëntenparticipatie op de Werkpleinen. Ook komen hier de veelgestelde vragen en goede voorbeelden van Werkpleinen op.
- Informatiemateriaal en nieuwsbrieven
- Scholing

Scan

Het laatste belangrijke onderdeel is een Scan cliëntenparticipatie. Deze wordt ontwikkeld zodat de vormgeving en effectiviteit van cliëntenraden in beeld kan worden gebracht. Bovendien worden suggesties voor verbetering aangereikt. De Scan moet straks beschikbaar zijn voor cliëntenraden van de Werkpleinen én voor alle andere cliëntenraden in de sociale zekerheid.

Werkplein De Lure in Zwolle heeft Cliëntenplatform

'Alles staat of valt met een Werkplein-manager die de noodzaak van goedgeorganiseerde cliëntenparticipatie inziet', verklaart Dinie Hendriks van de Gelderse Aanpak de snelle oprichting van Cliëntenplatform Werkplein De Lure in Zwolle. De provinciale cliëntenorganisatie in Overijssel (POCO) heeft het initiatief genomen om met Stichting de Gelderse Aanpak al bij de eerste plannen voor de opzet van Werkpleinen te gaan praten over de consequenties voor cliëntenparticipatie. Uiteindelijk is ervoor gekozen om zich eerst in Zwolle te oriënteren op de mogelijkheden voor cliëntenparticipatie. 'Er komt vrij veel kijken bij cliëntenparticipatie op het Werkplein. In allerlei informatiebijeenkomsten van de LCR is ons dat wel duidelijk geworden. We moeten ook nog alles uitproberen. Als je dan kan werken in een goede sfeer is dat prettig.'

Serius

Het Cliëntenplatform heeft een voorlopige opzet gemaakt van de overlegstructuur en de taken plus verantwoordelijkheden van het Werkplein en het platform. Daar ontbreekt nog een advies- of instemmingsfunctie. 'We zijn in overleg en de manager van het Werkplein, Gert-Jan Metz, staat open voor alle verbeterpunten. Tijdens bijeenkomsten zijn er veel opmerkingen op hem afgekomen. Je ziet dat hij dat serieus neemt. Ik denk dat we in de komende periode de invloed van het Cliëntenplatform moeten formaliseren. Anders is cliëntenparticipatie te zeer afhankelijk van de houding van het management. Met deze manager loopt het overleg in elk geval bijzonder goed.'

Afspraken

Het platform overlegt minimaal twee keer per jaar met de manager én vertegenwoordigers van gemeentelijke cliëntenraden én zo mogelijk ook cliëntenraden UWV. Tussentijds overleg is mogelijk. Over en weer wordt relevante informatie verstrekt zoals signalen en ervaringen vanuit de praktijk, concept-ketenjaarplan (vanaf 2010), opzet en uitkomsten klanttevredenheidsonderzoeken, verbetervoorstellen, aard en aantal (geanonimiseerde) klachten.

Ministerie van Financiën repareert ongewenst effect van koopkrachttoeslag AOW

AOW'ers in Breda krijgen alsnog kwijtschelding

AOW'ers in Breda, die door de koopkrachttoeslag van het rijk boven de norm voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen uitkwamen, krijgen alsnog kwijtschelding van de Gemeente Breda. Anders zou deze groep mensen ineens honderden euro's aan gemeentelijke belastingen moeten betalen. Breda heeft in juni de problematiek aangekaart bij het ministerie van Financiën dat nu de norm voor deze groep AOW'ers verhoogt zodat ze weer in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Begin dit jaar heeft het Rijk een koopkrachttoeslag verstrekt aan AOW'ers van netto € 21,59 per maand. Deze maatregel had echter een ongewenst neveneffect. Het bleek dat een bepaalde groep AOW'ers daardoor boven de bijstandsnorm uitkwam. Aldus verviel voor hen automatisch de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en kregen ze een gemeentelijke aanslag op de deurmat. Naar aanleiding van klachten van burgers en vragen van de PvdA-fractie heeft het college van B&W deze problematiek in juni 2009 in een brief bij de minister van Financiën aangekaart. Breda is uiteraard niet de enige gemeente die hiermee werd geconfronteerd. Ook ondermeer de VNG heeft dit probleem onder de aandacht gebracht van de minister.

In een brief van 1 september jongstleden laat de staatssecretaris van Financiën aan Breda weten dat hij dit knelpunt gaat wegnemen en dat de norm voor deze specifieke groep AOW'ers verhoogd wordt met precies het bedrag van € 21,59.

De afdeling Belastingen van de Gemeente Breda kan daardoor de ongeveer 120 aangehouden aanvragen kwijtschelding van AOW'ers gaan afhandelen en de in 2009 reeds behandelde aanvragen om kwijtschelding van deze groep opnieuw beoordelen en, indien nodig, alsnog kwijtschelding verschaffen.

Wethouder van Financiën Henk Snier is verheugd door deze reactie van het ministerie: "Het kan natuurlijk niet zo zijn dat mensen door een op zich sympathieke maatregel van het Rijk om de koopkracht te verbeteren, er ineens honderden euro's op achteruit gaan omdat ze net boven de norm voor kwijtschelding uitkomen. Toen we daar achter kwamen hebben we onmiddellijk actie ondernomen richting het ministerie dat adequaat heeft gereageerd. Ik ben blij dat we deze mensen nu gerust kunnen stellen. We zullen snel zorgen dat de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen voor deze groep alsnog wordt afgehandeld".

[Klik hier](#) voor de brief van de staatssecretaris

'Maak gebruik van geautomatiseerde kwijtscheldingstoets'

Het Inlichtingenbureau roept alle gemeenten op gebruik te maken van de geautomatiseerde kwijtscheldingstoets. Hiermee krijgen minima de gemeentebelastingen zonder ingewikkelde aanvragen kwijtgescholden.

Via een regeling van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, kunnen gemeenten belastingen nu jaarlijks automatisch kwijtschelden. Het ministerie van Financiën stelt de kwijtscheldingsnorm vast en het Inlichtingenbureau voert de geautomatiseerde toets voor gemeenten uit.

Momenteel maken ruim 120 gemeenten gebruik van de geautomatiseerde kwijtscheldingstoets. Als iemand naar aanleiding van de geautomatiseerde toets geen kwijtschelding ontvangt, wil dat niet zeggen dat deze persoon hier geen recht op heeft. De toets selecteert alleen de minima die er hoe dan ook recht op hebben.

Aanvraag

Uitzonderingen en mensen die geen toestemming geven om geautomatiseerd te toetsen komen niet in beeld. Daarom kan een burger te allen tijde, ook na een afwijzing met de geautomatiseerde toets, een individuele aanvraag voor kwijtschelding doen.

Bron: Gemeente.NU, 6 augustus 2009

Modelverordening langdurigheidstoeslag

De meeste gemeenten hebben waarschijnlijk al een nieuwe verordening voor de langdurigheidstoeslag. Mocht dat in uw gemeente niet het geval zijn, dan kunt u gebruik maken van de in juli jl. verschenen modelverordening van de VNG.

Ga voor de modelverordening naar: <http://www.vng.nl/eCache/DEF/89/356.html>

'Genoeg om van te leven'

In augustus publiceerden het SCP en het Nibud de publicatie Genoeg om van te leven. Als iemand buiten zijn of haar eerste levensbehoeften niets extra's kan betalen, vinden mensen dat er sprake is van armoede. Een zelfstandige woning, gezond eten en nieuw gekochte kleding worden beschouwd als de eerste vereisten.

Daarnaast is men van mening dat iemand goed verzekerd moet zijn tegen ziektekosten, brand en inbraak. De onderzoekers concluderen dat deze goederen en voorzieningen voor alleenstaanden en paren zonder kinderen, zijn te betalen van een bijstandsinkomen. Eenoudergezinnen en paren met kinderen met een inkomen op bijstandsniveau lopen echter het risico dat zij tekortkomen.

Ga voor de publicatie naar: <http://www.scp.nl/dsresource?objectid=21555&type=org>

Sociale participatie ook eerste levensbehoefte

- Als iemand buiten zijn of haar eerste levensbehoeften niets extra's kan betalen, vinden mensen dat er sprake is van armoede. Een zelfstandige woning, gezond eten en nieuw gekochte kleding worden beschouwd als de eerste vereisten. Daarnaast is men van mening dat iemand goed verzekerd moet zijn tegen ziektekosten, brand en inbraak.
- Mensen vinden ook dat een huishouden moet kunnen beschikken over telefoon, een televisie en een computer met internetaansluiting. Ook moet er geld zijn voor recreatie, het vieren van verjaardagen, het op bezoek gaan en het lidmaatschap van een (sport)club.
- De aanwezigheid van kinderen in het huishouden vereist een hoger budget in verband met kleding en school. Ook moeten er hogere eisen gesteld worden aan de woning en de voeding. Uitstapjes, vakantie of het lidmaatschap van een club worden voor kinderen belangrijker geacht dan voor volwassenen.
- De goederen en voorzieningen die mensen noodzakelijk vinden voor alleenstaanden en paren zonder kinderen, zijn te betalen van een bijstandsinkomen. Eenoudergezinnen en paren met kinderen met een inkomen op bijstandsniveau lopen echter het risico dat zij tekortkomen.

Dit zijn de belangrijkste conclusies uit de publicatie *Genoeg om van te leven*. Focusgroepen over de minimale kosten van levensonderhoud, een gezamenlijke uitgave van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud), die op dinsdag 4 augustus jl. is verschenen. Het rapport doet verslag van groepsdiscussies tussen burgers over wat armoede volgens hen is en over de kosten van levensonderhoud die volgens hen minimaal noodzakelijk zijn.

Het onderzoek

Het SCP en het Nibud hebben gezamenlijk onderzoek gedaan naar de meningen van Nederlandse burgers over armoede, over de goederen en voorzieningen die zij minimaal noodzakelijk vinden en over de kosten daarvan. De vraag was in hoeverre de mening van burgers over een minimaal acceptabele levensstandaard overeenkomt met de inhoud van de minimumvoorbeeldebegroting van het Nibud, en in hoeverre het bijbehorende budget aansluit bij de armoedegrenzen van het SCP. Het onderzoek is uitgevoerd via een benadering die niet eerder in Nederland is toegepast: de consensuele budgetmethode. Burgers praatten in groepen met elkaar over de thema's om zoveel mogelijk tot gezamenlijke standpunten te komen. Vier focusgroepen zijn driemaal bijeengekomen. De gesprekken resulteerden in gedetailleerde budgetten voor vijf verschillende soorten huishoudens: een alleenstaande man van 35 jaar, een alleenstaande man van 75 jaar, een paar zonder kinderen, een alleenstaande moeder met twee kinderen, en een paar met drie kinderen. De armoedebegrippen, leefstijlen en budgetten waar de focusgroepen op uitkomen, sluiten in het algemeen goed aan bij de systematiek van de SCP-armoedegrens en de budgetmethode die het Nibud hanteert.

Armoede = onvoldoende geld om te voorzien in behoeften

Alle vier focusgroepen waren het erover eens dat armoede inhoudt dat er onvoldoende geld is om in bepaalde behoeften te voorzien. Over welke behoeften dit zijn, varieerden de meningen. Eén groep vond dat iemand arm is wanneer hij of zij de eerste levensbehoeften (onderdak, voeding, kleding) niet kan bekostigen. De andere groepen vonden echter dat er sprake is van armoede wanneer men wel de eerste levensbehoeften kan bekostigen, maar daarbuiten niets extra's kan betalen.

Noodzakelijke posten

Elke focusgroep discussieerde uitgebreid over goederen en voorzieningen die voor een huishouden minimaal noodzakelijk zijn. Alle groepen vonden een flat geschikt als woonruimte, met een aantal slaapkamers dat past bij de omvang van het huishouden. Gezond eten vond iedereen belangrijk, maar een warme maaltijd hoeft niet iedere dag. De (goedkope) kleding zou nieuw gekocht moeten zijn. Verder zou ieder huishouden tegen bepaalde risico's verzekerd moeten zijn. In ieder geval is een inboedelverzekering, een aansprakelijkheidsverzekering en een ziektekostenverzekering nodig. Ten slotte hechtten de focusgroepen aan sociale participatie: uitstapjes, het vieren van verjaardagen, zo

nu en dan een (goedkope) vakantie en het lidmaatschap van een club zijn volgens hen vooral voor kinderen van groot belang.

Bijbehorende kosten

Over de samenstelling van de goederen- en voorzieningenpakketten waren de vier groepen het wel eens, maar de maandbudgetten bleken soms echter sterk van elkaar te verschillen. De opvattingen over het benodigde aantal exemplaren van de producten (hoeveel warme maaltijden per week, hoeveel paar schoenen?), over het prijsniveau (brood van een goedkope supermarkt of van de warme bakker?) en over de levensduur (hoeveel jaar gaat een wasmachine mee, hoe lang doet men met een jas?) liepen soms nogal uiteen. Voor een alleenstaande liepen de budgetten van de vier groepen uiteen van ruim 800 euro per maand tot iets meer dan 975 euro per maand; voor een paar met drie kinderen varieerden de budgetten tussen bijna 1700 euro en ruim 2200 euro.

De aanwezigheid van kinderen in het huishouden deed het vereiste budget bij alle groepen sterk oplopen. Er is meer geld nodig voor speelgoed, opvang en school. Ook stelde men hogere eisen aan de kwaliteit van de woning (groter, met meer meubels en liefst in een goede buurt) en van de voeding (meer fruit en meer verse groenten). Uitstapjes, een vakantie of het lidmaatschap van een club werden voor kinderen als belangrijker gezien dan voor volwassenen. De groepen waren algemeen van mening dat kinderen er niet de dupe van mogen worden als de ouders een beperkt inkomen hebben.

Inkomsten op bijstandsniveau in de meeste gevallen toereikend

De maandbudgetten die nodig zijn om de samengestelde pakketten van goederen en voorzieningen te bekostigen, zijn vergeleken met de inkomsten die de huishoudens zouden hebben op het niveau van de bijstand en van het wettelijk minimumloon. In beide gevallen zijn de inkomsten inclusief alle heffingskortingen, vakantietoeslag en overige subsidies en tegemoetkomingen.

De pakketten zoals die door de focusgroepen zijn samengesteld, blijken niet altijd te bekostigen van een inkomen op bijstandsniveau. Dit geldt vooral voor een paar met drie kinderen; voor hen zou het tekort kunnen oplopen tot bijna 500 euro per maand. Een alleenstaande moeder met twee kinderen houdt op grond van het budget van een van de focusgroepen ruim 50 euro per maand over, maar komt volgens een andere groep ruim 250 euro tekort. Voor alleenstaanden en paren zonder kinderen zou een inkomen op bijstandsniveau wel toereikend moeten zijn.

Het minimumloon is over het algemeen wel voldoende; alleen een paar met drie kinderen heeft volgens twee van de vier focusgroepen meer inkomsten nodig om alle budgetposten te kunnen bekostigen. In beide gevallen gaat het om een bedrag van meer dan 300 euro per maand. Vooral alleenstaanden zouden echter moeten kunnen rondkomen van het minimumloon. Volgens de budgetten van alle vier groepen is er dan zelfs een fors overschot, oplopend van 270 euro tot ruim 400 euro per maand.

Bron: Nibud/SCP, 4 augustus 2009

Nibud: 2x zo vaak betalingsproblemen bij 'nieuwe' werklozen

Geen geld meer kunnen opnemen, aanmaningen ontvangen en de huur of hypotheek niet op tijd kunnen betalen. Nederlanders die het afgelopen jaar* hun baan hebben verloren, hebben twee keer zo vaak betalingsproblemen als mensen met een baan. Zo'n acht procent van de Nederlanders is tussen mei 2008 en mei 2009 zijn baan kwijt geraakt of is gedwongen minder te gaan werken. Dit blijkt uit het onderzoek 'Rondkomen in economische onzekerheid' van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud). Daarnaast verwacht nog eens één op de tien werkende Nederlanders binnenkort geen of minder betaald werk te hebben. Om in te kunnen schatten wat het verlies van baan betekent voor het netto maandinkomen, heeft het Nibud de 'werkloosheidsberekenaar' ontwikkeld, een nieuwe tool om mensen wijzer in geldzaken te maken.

Via www.nibud.nl/werkloosheidsberekenaar kan online worden berekend hoeveel je netto per maand minder in je portemonnee overhoudt als je een werkloosheidsuitkering krijgt. De berekenaar houdt ook rekening met eventuele toeslagen en belastingvoordelen die je krijgt bij een lager inkomen.

42% van de Nederlanders staat rood

Uit het onderzoek Rondkomen in economische onzekerheid blijkt dat bijna vier van de tien huishoudens moeite heeft met rondkomen. Eén op de tien huishoudens komt zelfs moeilijk tot zeer moeilijk rond. Ruim twee op de vijf Nederlanders stond het afgelopen jaar rood op de lopende rekening. Een kwart was wel eens te laat met het betalen van zijn rekeningen. Bijna één op de vijf Nederlanders heeft het afgelopen jaar wel eens zonder geld gezeten omdat hij geen geld meer kon

opnemen. Zo'n 13% heeft te maken met een geweigerde automatische incasso en 8 % kon de huur of hypotheek niet op tijd betalen. Het Nibud ziet dat er een duidelijke samenhang is tussen de verschillende soorten betalingsachterstanden. Mensen die de huur of hypotheek niet op tijd kunnen betalen hebben ook bijna allemaal problemen met het betalen van de andere rekeningen.

'Nieuwe' werklozen geven meer uit dan ze hebben

Mensen die het afgelopen jaar hun baan hebben verloren, hebben veel vaker met bovenstaande betalingsproblemen te maken. Zo'n 70% van de 'nieuwe' werklozen heeft moeite met rondkomen, versus 30% van de werkenden. Het Nibud concludeert dat 'nieuwe' werklozen duidelijk moeite hebben met het aanpassen van hun bestedingspatroon aan de nieuwe situatie. Want hoewel ze het zuiniger aan doen en prijsbewuster zijn, lukt het ze niet altijd om goed rond te komen. Zo stond meer dan de helft van hen rood, heeft een derde van hen het afgelopen jaar geen geld meer kunnen opnemen en heeft ruim een kwart een weigering van de automatische incasso gehad. Eén op de vijf 'nieuwe' werklozen heeft de huur of hypotheek niet op tijd kunnen betalen. En twee op de vijf trof aanmaningen aan in de brievenbus.

Nederland houdt hand op de knip

Het Nibud constateert dat hoewel slechts 20% van de Nederlanders het afgelopen jaar een inkomensdaling heeft meegemaakt, wel meer dan de helft van de Nederlanders zuiniger is geworden. De economische crisis zorgt er duidelijk voor dat de Nederlander meer met zijn geld bezig is. Ruim zes op de tien Nederlanders is prijsbewuster geworden. Daarnaast verwacht maar liefst acht procent van de Nederlanders binnenkort geen of minder betaald werk te hebben. Maar ook Nederlanders die zich geen zorgen maken over hun baan, zijn wel met hun financiële toekomst bezig: een derde van hen maakt zich zorgen over zijn geld en toekomst.

Word wijzer in geldzaken met werkloosheidsberekenaar

Het Nibud raadt mensen die hun baan kwijt zijn of die verwachten hun baan te verliezen aan de werkloosheidsberekenaar in te vullen. Hiermee wordt duidelijk hoeveel lager hun netto besteedbaar inkomen straks is. Met de uitkomsten kunnen ze het Nibud Persoonlijk Budgetadvies (www.nibud.nl/persoonlijkbudgetadvies) invullen en dan wordt meteen inzichtelijk of en waarop ze straks zouden kunnen (of moeten) bezuinigen. Uit eerder onderzoek blijkt duidelijk dat mensen die zich voorbereiden op een inkomensterugval dit, financieel gezien, beter kunnen opvangen dan mensen die niet met hun geld bezig zijn geweest.

Voorbeeldberekeningen

Een alleenstaande met een gemiddeld inkomen van € 2.000 netto per maand, zal bij werkloosheid rond moeten komen van € 1.400. Maar dan moet diegene niet vergeten zorgtoeslag aan te vragen en belastingaangifte te doen om gebruik te kunnen maken van de heffingskortingen. Tweeverdieners, waarvan één partner werkloos wordt, gaan er minder op achteruit omdat ze een tweede inkomen hebben waarop ze kunnen terugvallen. Volgens de werkloosheidsberekenaar zal een stel er € 450 op achteruitgaan als diegene, met een inkomen van € 1.500 netto, werkloos wordt en een partner heeft die € 1.200 netto per maand verdient. Als zij ook een kind zouden hebben dat twee dagen per week naar de kinderopvang gaat, gaan ze er € 510 op achteruit. Het recht op kinderopvangtoeslag verdwijnt pas in het eerst volgende kalenderjaar, wanneer de 'nieuwe werkloze' niet in een reïntegratietraject zit. Wil het stel dan toch nog van de kinderopvang gebruik blijven maken dan zullen ze € 955 minder in de portemonnee overhouden.

Achtergronden bij het onderzoek

Het onderzoek 'Rondkomen in economische onzekerheid' heeft het Nibud uitgevoerd met een digitale vragenlijst. De respondenten zijn afkomstig van het StemPunt-panel van onderzoeksbureau Motivaction. In totaal hebben in mei 2009 1244 personen aan dit onderzoek deelgenomen. De respondenten zijn herwogen naar geslacht, leeftijd, opleiding en Nielsen en Mentality-profiel zodat het onderzoek een representatieve weergave geeft van de Nederlandse bevolking. Het onderzoek maakt deel uit van een groter onderzoek van het Nibud naar geldzaken en financieel beheer van Nederlanders. Dit onderzoek verschijnt in november.

Achtergronden bij de Werkloosheidsberekenaar

Stimulanz heeft bij de ontwikkeling van de Nibud-werkloosheidsberekenaar inhoudelijk advies gegeven. Stimulanz is een stichting die gemeenten en andere publieke dienstverleners advies geeft over werk en inkomen, welzijn en gezondheid. De werkloosheidsberekenaar is mede tot stand

gekomen dankzij CentiQ, Wijzer in geldzaken, een platform van meer dan 40 organisaties, waaronder het Nibud, die zich inzetten om het financiële inzicht van de Nederlanders vergroten. De berekenaar is te vinden op www.nibud.nl/werkloosheidsberekenaar.

* Dit onderzoek is in mei 2009 gehouden.

Bron: Nibud, 8 september 2009

Nibud: Gezinsuitbreiding leidt tot meer geldproblemen

De komst van kinderen heeft aanzienlijke gevolgen voor de portemonnee van ouders. Ze staan vaker rood, hebben vaker betalingsachterstanden en halen vaker geld van hun spaarrekening dan voor de gezinsuitbreiding. Ook spaart ruim een derde van de jonge gezinnen minder dan voor de komst van hun kind. Dit concludeert het Nibud, Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting, in het onderzoek 'Financiële gevolgen van gezinsuitbreiding'. Bij ruim de helft van gezinnen daalt het besteedbare maandinkomen na de gezinsuitbreiding met honderden euro's, terwijl de uitgaven met een vergelijkbaar bedrag stijgen. Een kwart van de ouders vindt dat de kosten van gezinsuitbreiding hoger zijn dan ze van te voren hadden verwacht.

Meeste ouders bereiden zich niet financieel voor op gezinsuitbreiding

Bijna 70% van de ouders had voor de komst van kinderen geen geldproblemen in de vorm van roodstand of betalingsachterstanden. Na de gezinsuitbreiding komt minder dan de helft (43%) goed rond. Voor bijna 60% van de ouders is het een feit dat je met kinderen meer met geld en geldzaken bezig bent. 70% vindt dat je je geld meer moet plannen als je kinderen hebt. Toch blijkt uit het onderzoek dat 60% zich niet voorbereid heeft op de financiële gevolgen van gezinsuitbreiding.

Meer dan de helft van de ouders gaat minder werken na 1ste kind

Bij de geboorte van het eerste kind mindert 40% van de ouders met werken en 14% stopt volledig. Als er gekeken wordt naar het verschil in arbeidsuren, blijkt dat mannen van 39 naar 37 uur gaan, en vrouwen van 23 naar 15 uur. Hierbij is een groot onderscheid tussen getrouwde moeders (van 22 uur naar 14 uur) en alleenstaande moeders (van 24 naar 20 uur). Bij ruim 50% van de ouders is degene die het minst verdiende, minder gaan werken.

Hogere uitgaven en minder sparen

56% van de ouders is meer gaan uitgeven na de geboorte van hun kind. Het merendeel van de ouders met een inkomen tot 1800 euro netto per maand geeft aan dat ze per maand 50 tot 200 euro meer is gaan uitgeven. Vergeleken met andere ouders geven ouders met een inkomen vanaf 2700 euro netto per maand vaker aan dat ze zo'n 200 tot 500 euro meer zijn gaan besteden. Er gaat vooral meer geld naar kinderopvang, energie, kleding en uitstapjes. Aan uitgaan wordt juist minder besteed. De komst van een kind heeft nauwelijks invloed op de uitgaven aan kabel, telefoon en internet. Ook komen jonge ouders veel minder aan sparen toe: 37% spaart minder.

Waar blijft het geld na gezinsuitbreiding?

Hans (35) en Maria (30) hebben een gezamenlijk inkomen van 2850 euro netto per maand (ongeveer 1,5x modaal). Hans werkt 40 uur en gaat 38 uur werken. Maria werkt 24 uur en gaat 16 uur werken. Zoon Timo gaat 2 dagen naar een kinderdagverblijf.

	Voor gezinsuitbreiding	Na komst Timo
	(in €)	(in €)
Inkomsten:		
Netto inkomen Hans	1800	1750
Netto inkomen Maria	1050	728
Zorgtoeslag	9	30
Kindgebonden budget	0	24
Kinderbijslag	0	65
Kinderopvangtoeslag	0	355
<i>Totaal</i>	<i>2859</i>	<i>2952</i>

Uitgaven*:		
Kinderopvang	0	423
Huur	500	500
Gas, water, elektra	119	156
Overige vaste lasten (verzekeringen/internet/tv/telefoon)	366	366
Inventaris	186	186
Huishoudgeld (voeding, schoonmaak e.d.)	483	511
Kleding	154	178
Vrije tijd / uitgaan	221	194
Vervoer	226	200
<i>Totaal</i>	<i>2255</i>	<i>2714</i>
<i>Nog te besteden per maand*</i>	<i>604</i>	<i>238</i>

*Niet alle uitgavenposten zijn meegenomen in het overzicht

Bron: Nibud, 27 augustus 2009

Borg schoolboeken probleem voor minima

Hoewel schoolboeken aankomend schooljaar voor het eerst gratis zijn, hebben sommige ouders toch nog een probleem. Voor ieder boekenpakket van een middelbare scholier moet een ouder aan het begin van het jaar 75 euro borg betalen. Voor minima kan dit heel veel geld zijn. Zeker voor ouders met meerdere schoolgaande kinderen. Dat stelt de Sociale Alliantie in een brief aan betrokken bewindspersonen en instanties.

Minimahuishoudens moeten er rekening mee houden dat zij aan het begin van het schooljaar toch geld kwijt zijn aan schoolboeken. In sommige gevallen betalen zij namelijk borg die aan het eind van het schooljaar terug te krijgen is. Minima moeten zien hoe zij de borg aan het begin van het jaar ophoesten, naast de gebruikelijke kosten aan het begin van het schooljaar. Daar komt bij dat onlangs ook nog eens de bijdrage van de IB-groep is verlaagd.

Stichting Leergeld

De Sociale Alliantie wil voorkomen dat kinderen hiervan de dupe worden. De Sociale Alliantie roept gemeenten en middelbare scholen op tot extra maatregelen en om minima te wijzen op het bestaan van de Stichting Leergeld. Deze stichting ondersteunt minimahuishoudens, maar dit is lang niet bekend bij alle minima.

De Sociale Alliantie is een landelijk netwerk van een veertigtal organisaties, waaronder de FNV, Humanitas, het CNV en de Raad van Kerken. Deze organisaties werken samen in het bestrijden van armoede en het bevorderen van participatie.

Bron: Sociale Alliantie, 22 juli 2009

Minima en de tandarts

De gemeente Terneuzen wil via tandartsen in de gemeente het minimabeleid extra onder de aandacht brengen. Daarvoor heeft Terneuzen een poster en flyer ontwikkeld met als titel "Een dikke glimlach met een mager inkomen?".

Elke tandarts in de gemeente krijgt binnenkort posters en flyers toegestuurd met het verzoek deze in hun praktijk onder de aandacht te brengen van patiënten.

Met de actie wil de gemeente bereiken dat inwoners die het nodig hebben, vaker gebruik maken van de regelingen vanuit de bijzondere bijstand. Want hoewel de gemeente veel mogelijkheden biedt, blijft een groot deel van het geld nu bij de gemeente 'op de plank liggen'. Volgens wethouder Co van Schaik

is het de bedoeling dat de regelingen gebruikt worden. "Het geld is juist bedoeld om de inwoners met een krappe beurs een steuntje in de rug te geven. Vandaar dat het belangrijk is dat diegenen die ervoor in aanmerking komen ook van de regelingen afweten en er aanspraak op doen."

De toelage die een persoon voor tandartskosten kan krijgen, kan oplopen tot 455 euro per jaar afhankelijk van het inkomen. De gemeente heeft een ruim aanbod als het gaat om de bijzondere bijstand. De tandartskosten zijn daar een onderdeel van en dat deel wordt via de promotieactie nu uitgelicht. Als iemand eenmaal in contact treedt met de gemeente, bijvoorbeeld over de tandartskosten, kan hij ook voor wat betreft andere regelingen voorgelicht worden. Vaak blijkt dat een persoon ook voor andere regelingen in aanmerking komt waar hij nog niet van op de hoogte was.

Om de bijstandsmogelijkheden voor inwoners verder toegankelijker te maken, werkt de gemeente ook samen met de website www.berekenjerecht.nl. Op die site kunnen inwoners eenvoudig laten uitrekenen voor welke landelijke én gemeentelijke regelingen zij in aanmerking komen.

Klijnsma: gemeenten helpen bij armoedebestrijding

Staatssecretaris Jetta Klijnsma (Sociale Zaken) gaat gemeenten helpen meer aan armoedebestrijding te doen. Daarbij denkt ze aan positieve prikkels, zoals het voorstel van de ChristenUnie om een stimuleringspremie in te stellen voor lokale overheden die het goed doen.

Ook kijkt de staatssecretaris naar het idee van de PvdA om een taskforce in te stellen met deskundigen van organisaties op het gebied van armoede, die de gemeenten ondersteunt.

Dat zegde de PvdA-bewindsvrouw woensdag toe tijdens een debat in de Tweede Kamer. CDA, PvdA en ChristenUnie zeiden eerder deze week dat het Rijk meer de regie moet nemen. Volgens de regeringspartijen benutten te veel gemeenten de budgetten onvoldoende om kinderen die opgroeien in armoede, bijvoorbeeld aan sport te laten doen of muziekles te laten volgen.

Klijnsma wilde niet zover gaan als haar partijgenoot, PvdA-Kamerlid Hans Spekman, en zijn collega Hein Pieper van het CDA. Zij pleitten ervoor gemeenten die het laten afweten, te straffen door te korten op hun budgetten. De staatssecretaris benadrukte dat het aan de gemeenteraden en plaatselijke instellingen is om slecht lokaal beleid aan te pakken.

'Maar als ik signalen heb dat ik denk: dit kan wel een onsje enthousiaster, zal ik dat niet onder stoelen of banken steken', zei Klijnsma. Ze wil gemeenten vooral op een positieve manier stimuleren door te laten zien hoe het beter kan.

Convenanten

Ruim de helft van de gemeenten heeft met het Rijk een convenant gesloten om mee te werken aan de kabinetsdoelstelling om het aantal kinderen dat door armoede niet aan sport of cultuur kan doen, te halveren. Dat vinden de regeringspartijen te weinig.

De staatssecretaris stelde dat gemeenten die geen convenant hebben gesloten, niet per se niks aan armoedebestrijding doen. Op verzoek van de Kamer zet ze de prestaties van lokale overheden op een rijtje. VVD-Kamerlid Cees Meeuwis: „Als kind ga je niet over waar je woont. Het mag niet zo zijn dat je buiten de boot valt, omdat jouw gemeente net geen convenant heeft gesloten."

Bron: Binnenlands Bestuur, 9 september 2009

Prijzengids voor de bijzondere bijstand

Wat kost een gewone wasmachine ongeveer? En hoeveel is een gemiddeld huishouden kwijt aan de ziektekostenverzekering? De antwoorden op deze vragen vindt u in de Prijzengids voor de bijzondere bijstand die het Nibud elk jaar uitgeeft. De Prijzengids bevat aankoopbedragen van onder andere kleding, voeding voor verschillende leeftijdscategorieën, woonkamer- en slaapkamerinrichting en duurzame consumptiegoederen.

Richtbedragen voor toekennen bijzondere bijstand

De Prijzengids voor de bijzondere bijstand is vooral bedoeld voor medewerkers van sociale diensten die aanvragen voor bijzondere bijstand behandelen. Daarnaast is de gids geschikt voor medewerkers van GGD's die gemeenten adviseren over vergoedingen in verband met ziekte en/of handicap. In de Prijzengids voor de bijzondere bijstand vindt u aankoopbedragen en tarieven van kleding voor volwassenen en kinderen, de complete inventaris van een woning, voeding voor verschillende

leeftijdscategorieën, was- en badkosten, kinderopvang, stookkosten, vervoerskosten en de kosten van een uitvaart. Het gaat om gangbare prijzen en tarieven voor de artikelen en diensten, zonder dat men echt op zoek moet naar de allergeodkoopste winkel of aanbieder.

Nieuw in 2009: meerkosten dieetvoedingen

In de editie 2009-2010 van Prijzengids voor de bijzondere bijstand vindt u twee nieuwe hoofdstukken. Het eerste gaat over de kosten van dieetvoeding. Veel mensen moeten zich om medische redenen aan een dieet houden. Soms leidt dat tot extra kosten. Gemeenten kunnen deze meerkosten vergoeden via de bijzondere bijstand. Stimulansz publiceerde tot voor kort een speciale applicatie voor gemeenten, om de hoogte van de meerkosten op cliëntniveau te kunnen vaststellen. Met ingang van 1 september 2009 wordt deze applicatie vervangen door de tabel Meerkosten dieetvoedingen. Deze tabel vindt u in het nieuwe hoofdstuk.

Met hoofdstuk inkomensondersteunende maatregelen

Daarnaast vindt u in de Prijzengids voor de bijzondere bijstand een hoofdstuk over inkomensondersteunende maatregelen die gemeenten via de bijzondere bijstand kunnen financieren. Gemeenten zijn vrij om hun eigen regelingen voor bijzondere bijstand vast te stellen en hanteren dan ook verschillende voorwaarden en bedragen. Het Nibud doet regelmatig onderzoek naar de effecten van dit gemeentelijk minimabeleid. Het nieuwe hoofdstuk geeft een beknopt overzicht van inkomensondersteunende maatregelen die het Nibud regelmatig tegenkomt in zijn onderzoeken.

De Prijzengids voor de bijzondere bijstand in gebruik

Medewerkers van sociale diensten kunnen deze gegevens gebruiken als richtbedragen voor het toekennen van bijzondere bijstand. Het gaat om gangbare prijzen waarvoor bepaalde artikelen te koop zijn, zonder echt op zoek te moeten gaan naar de allergeodkoopste winkel of aanbieder. De gegevens zijn voor een groot deel ontleend aan het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), dat maandelijks in het gehele land een groot aantal prijzen verzamelt van ongeveer duizend verschillende artikelen.

Waarover vindt u informatie in de Prijzengids?

- Voedingskosten
- Kleding
- Baby-uitzet
- Stookkosten
- Inventaris, waaronder duurzame consumptiegoederen (zoals koelkast, wasmachine of stofzuiger)
- Waskosten
- Douche- en badkosten
- Telefoonkosten
- Ziektekostenverzekering
- Vervoerskosten
- Extra kostenposten koopwoning
- Kinderopvang
- Kosten van een begrafenis of crematie.

Digitale Prijzengids voor het intranet

De Digitale Prijzengids bevat dezelfde informatie als de Prijzengids. De informatie op deze cd-rom wordt geleverd in de vorm van HTML-documenten. Deze documenten kunt u op het intranet plaatsen, waardoor meerdere personen binnen uw organisatie de informatie tegelijkertijd kunnen raadplegen. Een ander voordeel van de Digitale Prijzengids is dat u er plaatsgebonden informatie aan kunt toevoegen. Hierbij valt te denken aan een gemeentelijke regeling voor bijzondere bijstand. Bij de Digitale Prijzengids ontvangt u ook een gedrukt exemplaar van de Prijzengids.

Meer informatie en bestellen: <http://www.nibud.nl/professionals/alle-producten-en-diensten/producten/prijzengids.html>

Gemeente Roosendaal bereikt armen met huisbezoek

'Wij horen niet alleen wat mensen zeggen maar ook wat ze bedoelen.'

Nadat ze zelf jarenlang met twee kinderen in een uitkering had gezeten, werd Nell actief in de STA-teams (Samen Tegen Armoede) in Roosendaal. Bij haar huisbezoeken aan mensen met een minimuminkomen ziet ze wat er gebeurt als je de tijd neemt om naar de verhalen te luisteren. 'De moeilijkste taak is contact maken. Als het ijs gebroken is, komen ze met hun problemen.'

'Wij van de STA-teams weten wat het is om te leven van weinig geld. We horen zelf tot de doelgroep. Dat wekt groot vertrouwen. Ik werk bij de STA-teams vanaf het begin, december 2007. We gaan in Roosendaal langs bij bewoners die rondkomen van een laag inkomen. Uitkeringsgerechtigden, bewoners met laagbetaald werk of een eigen bedrijf... Wij luisteren. Vertellen met welke voorzieningen ze hun inkomen kunnen aanvullen. Allochtonen hebben soms meer tijd nodig vanwege de taal. Ook ouderen, die al een heel leven achter de rug hebben. Die vinden het prettig dat je de tijd neemt.'

'Of ik wel eens een vervelende reactie heb gehad? Nee, we worden meestal hartelijk verwelkomd. Mensen zijn in het begin soms wat terughoudend. Totdat we bij een punt komen waarop ze echt een verhaal hebben, bijvoorbeeld een probleem met de bijzondere bijstand. Dan beginnen de mensen te vertellen. Aan het eind van het gesprek zijn ze bijna altijd positief. Kijk, wij horen niet alleen wat mensen letterlijk zeggen, maar ook wat ze bedoelen.'

'Ik kom van alles tegen. Laatst nog, een alleenstaande moeder die altijd moe is, doordat ze veertig uur per week werkt en alle zorgtaken alleen moet doen. Of dat gezin van buitenlandse afkomst dat alles te voet doet, omdat ze niet kunnen fietsen.'

De STA-teams hebben al veel mensen geholpen. We weten de weg binnen instanties. We halen de drempel weg om eens naar het wijkhuis te gaan. Zo verzamelen we een schat aan informatie. Niet alleen over het (niet-)gebruik van voorzieningen, maar ook over de behoefte aan ondersteuning, contact en activiteiten. De moeilijkste taak is in elk geval al bereikt: mensen bij wie andere organisaties bot vangen, daar komen de STA-teams binnen. Sommigen zijn zo blij, ons bezoek maakt hun hele dag goed!'

Dirk-Jan van Rijen, STA-team, coördinator 'Er is meer mogelijk tegen armoede.'

Dirk-Jan van Rijen coördineert de huisbezoeken van de STA-teams en is projectmanager Sociale Zaken in Roosendaal. Het doel is om mensen met lage inkomens te attenderen op aanvullende voorzieningen en hun participatie te bevorderen.

Werkt de STA-team-methode?

'De leden van de STA-teams zoeken direct contact met bewoners met een laag inkomen. Ze komen zelf uit een bijstandssituatie en dat maakt het eenvoudig om met de doelgroep in contact te komen. Je wint snel het vertrouwen. De teams bezoeken locaties waar bewoners met een laag inkomen geregeld komen, zoals het uitgiftepunt van de Voedselbank en werkgelegenheidsprojecten. Ook werven de teams huis aan huis. Sinds eind december 2007, hebben we ongeveer 600 gesprekken met bewoners gevoerd. Dat heeft vele verwijzingen en begeleidingen naar maatschappelijke organisaties opgeleverd.'

Wat belemmert bewoners om deel te nemen aan de maatschappij?

'Bewoners met een laag inkomen hebben dikwijls te kampen met meerdere problemen die elkaar vaak versterken, zoals werkloosheid, schulden, psychische en/of lichamelijke beperkingen, onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal en relatieproblemen. Zij bewegen zich daardoor vooral in de persoonlijke levenssfeer. Dat betekent minder deelname aan werk, opleiding, verenigingsleven, minder sociale contacten en minder gebruik van sociaal-culturele voorzieningen. Mensen belanden in een isolement.'

Hoe gaan jullie hiermee verder?

'De gemeente Roosendaal koppelt haar taak om armoede te bestrijden aan de prestatievelden van de Wmo. Vanwege het succes in 2008 wil de gemeente het project continueren tot 1 januari 2011. We

breiden uit naar minimaal vijf teams met dertig parttimers. Het blijft belangrijk om bewoners te wijzen op speciale voorzieningen voor de minima. Maar het is nog wezenlijker om te bevorderen dat zij weer 'onder de mensen komen'. Dat geven we in de loop van 2009 en 2010 verder vorm.

Bron: Verwey-Jonker instituut, september 2009

Gemeenten boeken resultaat met integrale schuldhulpverlening

Uit de WSNP-monitor van het ministerie van Justitie blijkt dat in 2008 aanmerkelijk minder vaak een beroep is gedaan op de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Waren er in 2007 nog 15.000 aanvragen, in 2008 was dit gedaald tot 9.000.

Deze daling is te danken aan de inspanningen van gemeenten. Zij zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor integrale schuldhulpverlening zoals het doorverwijzen van schuldenaren naar de verslavingszorg of het realiseren van een minnelijk schuldhulpverleningstraject. Daardoor vervalt de noodzaak van een wettelijk traject via de WSNP.

Verbeteren

Gemeenten kunnen hun prestaties nog verder verbeteren als ze van het rijk de instrumenten krijgen om schuldenaars en schuldeisers aan hun afspraken te houden. Een wettelijk verankerd moratorium bijvoorbeeld. De VNG heeft daarvoor gepleit bij het ministerie van SZW, dat momenteel werkt aan een wettelijk kader voor minnelijke schuldhulpverlening.

Een moratorium is een wachttijd voor schuldeisers. Een moratorium geeft gemeenten de tijd om een regeling op te stellen voor de schuldenaar.

Bron: VNG, 25 augustus 2009

Gat tussen gemeentelijke schuldhulp en rechter

De gemeentelijke schuldhulpverleningstrajecten stromen vol, maar rechtbanken hebben minder aanvragen voor de WSNP. Is dat te danken aan de goede zorg van gemeenten? Nee, zegt Nadja Jungmann, schuldhulpverleningsspecialist. 'Er is gewoon een gat.'

Steeds meer schulden

Het is recessie. Steeds meer mensen raken hun baan kwijt en komen in de schulden. Eerst zullen zij zich dan wenden tot de gemeente, die een zogenaamd 'minnelijk traject' voorstaat. Zij maken gebruik van particuliere schuldhulpverleners en proberen ook de psychosociale factoren die tot de schulden hebben geleid, op te lossen. Als dat niet helpt, worden de schuldenaren doorgestuurd naar de rechtbank voor een aanvraag op de WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen).

Tussen die twee aanpakken is nu een discrepantie zichtbaar. Terwijl wachtlijsten bij gemeentelijke kredietbanken langer worden, hebben rechtbanken minder aanvragen voor de WSNP. Dat blijkt uit de WSNP-monitor van het ministerie van Justitie. Van 15.000 in 2007 is het aantal aanvragen gedaald tot 9.000 in 2008.

Volgens het ministerie en de VNG is dit te danken aan de inspanningen van gemeenten. Maar Nadja Jungmann van organisatie-adviesbureau Hiemstra en de Vries bestrijdt dat. 'Het komt omdat de toelatingseisen van de WSNP zijn aangescherpt', reageert zij. 'Er is gewoon een gat - we weten niet hoe groot - van mensen die niet geholpen worden.'

Budgetbeheer

Jungmann promoveerde op de effecten van de WSNP op het minnelijk traject. Zij baseert haar uitspraken op het onderzoek dat zij vorig jaar uitvoerde in opdracht van toenmalig staatssecretaris van Sociale Zaken Aboutaleb. Daarin bekeek zij hoeveel mensen de schuldhulpverlening instroomden en hoeveel werden toegelaten tot de WSNP. 'We zagen dat de dossiers die niet werden aangenomen bij de rechtbank, niet extra werden geholpen bij de gemeente. Soms kiest de gemeente ervoor om mensen die niet bij de WSNP terecht kunnen, langdurig onder budgetbeheer te houden. Maar dat biedt nog geen oplossing voor de schulden.'

Flinke opgave

De prestaties van gemeenten op het gebied van schuldhulpverlening verbeteren volgens haar wel langzaam. 'Maar gemeenten moeten niet tevreden achterover gaan leunen dat ze er zijn. Ze hebben een flinke opgave om de resultaten van de gemeentelijke schuldhulpverlening te vergroten.'

Het plan van minister Hirsch Ballin om bewindvoerders van Justitie die nu tijd en kennis over hebben, in te zetten bij gemeentelijke schuldhulpverlening, juicht Jungmann toe. 'Dat is een hele goede zet. Maar gemeentes moeten wel oppassen dat de overdracht van het werk niet meer tijd gaat kosten dan wat het bespaart.' Het plan van minister Hirsch Ballin, om de bewindvoerders die nu te weinig werk hebben in te zetten bij gemeentes, juicht zij toe. 'Dat is een hele goede zet.'

Voordelen gemeenten

Volgens Jungman heeft het plan zeker voordelen voor gemeenten. 'In deze tijden van bezuinigingen kunnen ze een deel van hun uitvoering laten bekostigen door Justitie.' Overigens is ze wel benieuwd of de Raden voor Rechtsbijstand daadwerkelijk aan bewindvoerders toevoegingen gaan afgeven om hun inspanningen te bekostigen, zoals de minister voorstelt. Ze waarschuwt daarom gemeenten die bewindvoerders willen inzetten de werkzaamheden wel serieus in te passen in de bestaande werkprocessen. 'Als je dat niet doet, loop je het risico dat de overdracht van het werk evenveel tijd kost als het bespaart en schuldhulpverleners en bewindvoerders vooral elkaar bezig houden.'

Bron: Binnenlands Bestuur, 27 augustus 2009

Amper diploma's schuldhulpverleners

Er zijn nog maar weinig schuldhulpverleners die officieel aan de norm voor goede schuldhulpverlening voldoen. Een jaar geleden werden NEN-normen voor schuldhulpverlening vastgesteld, en inmiddels zijn slechts acht personen gecertificeerd en is één schuldhulpverleningsorganisatie in het proces om zich te laten certificeren.

Bonafide

Dat schrijft staatssecretaris Jetta Klijnsma van Sociale Zaken in een brief aan de Tweede Kamer. Schuldhulpverlener is een vrij beroep. Doel van de normstelling was om een onderscheid te kunnen maken tussen bonafide, kundige schuldhulpverleners en degenen met weinig verstand van zaken. Maar er is zoveel discussie over de inhoud van de norm dat maar weinig schuldhulpverleners van plan zijn zich ook echt te laten certificeren.

Kosten te hoog

Veel instellingen en gemeenten vinden de kosten van certificering te hoog. Daarbij is er kritiek op de afspraak over hoe lang iemand maximaal in een schuldhulpverleningsproces mag zitten. Dat was voor iedereen drie jaar, daarna werden overige schulden kwijtgescholden, maar in de norm is opgenomen dat die termijn kan worden verlengd voor mensen die veel kunnen aflossen. Onder andere de vier grote steden kunnen zich daar absoluut niet in vinden en willen dus ook niet aan de norm voldoen.

Voorstel

In haar brief aan de Kamer (die al jaren aandringt op certificering) laat Klijnsma weten dat ze vooralsnog geen reden ziet om in te grijpen. De betrokken partijen, onder meer de VNG en schuldeisers, werken momenteel aan een voorstel om de normen te herzien in de hoop daarmee meer partijen te bewegen zich te laten certificeren. Begin volgend jaar moet dat voorstel bij de certificeringscommissie worden ingediend. De staatssecretaris zegt dat ze dat wil afwachten.

Bron: Binnenlands Bestuur, 9 september 2009

Kamer wil meer actie gemeenten tegen armoede

Een meerderheid van de Tweede Kamer dreigt de touwtjes meer in handen te nemen als te veel gemeenten het laten afweten bij het bestrijden van armoede en schulden. De drie regeringspartijen CDA, PvdA en ChristenUnie kondigden dinsdag aan daartoe deze week voorstellen te doen tijdens debatten over armoede en schuldhulpverlening met staatssecretaris Jetta Klijnsma (Sociale Zaken).

Zo zei PvdA-Kamerlid Hans Spekman zich zorgen te maken dat niet alle gemeenten gelden van het Rijk benutten om kinderen die opgroeien in armoede, aan sport te laten doen of muzikles te laten

volgen. 'Het ideaal dat gemeenten hun eigen beleid bepalen, weegt minder zwaar dan dat kinderen van minder rijke ouders een hobby wordt gegund', aldus Spekman.

Sport

De PvdA'er wees erop dat inmiddels ongeveer de helft van de gemeenten meedoet aan de kabinetsdoelstelling om het aantal kinderen dat door armoede niet aan sport of cultuur kan doen, te halveren. Dat is volgens Spekman en zijn CDA-collega Hein Pieper te weinig. Als dit niet is verbeterd, moet het kabinet minder vrijblijvend geld geven aan lokale overheden in de armoedebestrijding.

Schuldhelpverlening

Verder willen de coalitiepartners dat gemeenten meer inzicht geven in wat ze doen aan schuldhelpverlening. CDA-Kamerlid Elly Blanksma zei eerder dit jaar al dat lokale overheden onvoldoende laten zien op dit vlak. Nu constateert ze dat er nog steeds te veel mensen te lang op hulp moeten wachten als ze met financiële problemen bij gemeenten aankloppen.

Wachlijst

Blanksma vindt een algemene wachttijd van vier weken, die Klijnsma in nieuwe wetgeving voor schuldhelpverlening wil vastleggen, te lang. Volgens het CDA-Kamerlid moet bij het eerste gesprek worden bepaald of iemand direct hulp krijgt of op de wachlijst komt te staan. Volgens haar kunnen gezinnen met kinderen en mensen met bedreigende schulden, waardoor bijvoorbeeld een uithuiszetting dreigt, geen vier weken wachten.

Samenwerken

Bovendien wil de ChristenUnie dat gemeenten meer gaan doen aan het voorkomen van schulden. Daarbij moeten volgens de kleinste regeringspartij lokale overheden ook meer samenwerken met organisaties, zoals kerken, die veel aan armoedebestrijding doen.

Bron: Gemeent.NU, 9 september 2009

Kamer zet schuldeisers in de wacht

Een meerderheid van de Tweede Kamer wil direct regelen dat gemeenten bij schuldhelpverlening de schuldeisers tijdelijk in de wacht kunnen zetten via een moratorium. Gemeenten kunnen hierdoor in een periode van rust werken aan een afbetalingsregeling en een oplossing van problemen die vaak samengaan met schulden, zoals een verslaving of psychische klachten.

Staatssecretaris Jetta Klijnsma (Sociale Zaken) heeft een wetsvoorstel ingebracht dat regelt hoe en onder welke voorwaarden gemeenten schuldhelpverlening moeten bieden. Het moratorium staat daar nu nog niet in, omdat het volgens haar gaat om erg ingewikkelde juridische materie. Verder onderzoek is nodig, maar dat duurt de Tweede Kamer allemaal veel te lang.

Aanpassing wet

PvdA-Kamerlid Hans Spekman en zijn collega Elly Blanksma van het CDA kondigden aan alsnog met een aanpassing op de wet te komen als het moratorium niet goed is geregeld. Het is volgens de Kamer van belang voor gemeenten om schuldeisers tijdelijk in de wacht te kunnen zetten, omdat het vaak even duurt voordat iedereen wil meewerken aan een oplossing.

De VNG stelt dat zonder een moratorium gemeenten nooit kunnen voldoen aan de eisen in de nieuwe wet dat iedereen binnen een paar weken wordt geholpen.

Wachlijsten

CDA, PvdA, ChristenUnie en SP beklagden zich er in het debat verder nog over dat gemeenten nog onvoldoende laten zien wat ze doen met het geld dat ze van het Rijk krijgen voor de schuldhelpverlening. Kamerleden stellen dat ze nog steeds signalen krijgen over lange wachlijsten voor de hulp. Klijnsma zegde toe begin volgend jaar meer duidelijkheid te hebben over de toegankelijkheid van de schuldhelp.

Bron: Binnenlands Bestuur, 11 september 2009

Dossier Armoede in Nederland 2009

De werkgroep Arme Kant van Nederland/EVA stelt eens in de drie jaar een 'Dossier Armoede in Nederland' samen. Daarin worden analyses, cijfers, feiten en ervaringen rond armoede in Nederland gebundeld. Op 28 februari verschijnt het nieuwe boek, het 'Dossier armoede in Nederland 2009'.

Dossier Armoede in Nederland 2009 is een bronnenboek, verwijsgids en ervaringenbundel voor diakenen, arme-kant-groepen, vele anderen die in de anti-armoedebeweging actief zijn en een breed publiek. Wat is armoede, welke definities hanteert men, wie zijn arm, over welke groepen gaat het? Welke visies leven er in de samenleving op armoede en wat vinden kerken ervan? Moet je helpen en hoe dan? Waar kun je armen vinden? En hoe los je problemen op, die mensen hebben?

Het Dossier Armoede in Nederland is een sociale gids en op vele pagina's komen de ervaringen van arme mensen met korte schetsen in beeld. Het boek is goed te gebruiken als bron om gegevens op te zoeken, meningen te vinden, uitleg over voorzieningen aan te treffen. Ook komen antwoorden in beeld rond de vraag hoe armoede opgelost kan worden. Geen gemakkelijke antwoorden overigens, want armoede is een probleem dat de Nederlandse samenleving voor een deel voortbrengt. Voor oplossingen is dan politieke wil van die samenleving nodig.

Jan Schrauwen (red.) e.a., 'Dossier Armoede in Nederland 2009', werkgroep Arme Kant van Nederland/EVA, ISBN/EAN 978-90-75684-16-2, prijs € 10,- (+ porto).

Meer informatie: <http://www.armekant-eva.nl/dossier2009lang.htm>

Jeugdwerkloosheid flink opgelopen

De werkloosheid onder jongeren loopt snel op. Bedroeg de jeugdwerkloosheid in het tweede kwartaal van 2008 nog 9,3 procent, een jaar later was deze al 11,4 procent. In tijden van economische crisis worden jongeren doorgaans het eerst getroffen.

Jongeren doorgaans het eerst de dupe

Als door een economische teruggang de arbeidsmarkt verslechtert, zijn jongeren meestal het eerst de dupe. Dat was zeker het geval in de jaren tachtig. In 1983 liep de werkloosheid onder 15- tot 25-jarigen op tot maar liefst 17,3 procent.

De werkloosheid onder 25-plussers was toen met 8,2 procent aanzienlijk minder. Overigens neemt de jeugdwerkloosheid meestal ook weer snel af zodra het economisch beter gaat.

Werkloosheid vooral gestegen onder jonge mannen

Vooraf jonge mannen kregen de afgelopen maanden te maken met de gevolgen van de recessie. In het tweede kwartaal van 2009 bedroeg de werkloosheid onder de 15- tot 25-jarige mannen 11,8 procent. Dat was 3,7 procentpunt meer dan een jaar eerder.

Daarentegen nam het werkloosheidspercentage onder jonge vrouwen maar nauwelijks toe. Met 11,0 procent was het percentage zelfs lager dan dat bij mannen.

Mannen vaker werkzaam in conjunctuurgevoelige sectoren

Dat de werkloosheid vooral is gestegen onder jonge mannen, komt doordat zij vaker een baan hebben in conjunctuurgevoelige sectoren, zoals de industrie, de ICT, het transport en de bouw. Daarentegen werken jonge vrouwen juist vaker in de zorg, die vooralsnog geen last heeft van de economische tegenwind.

Jongeren zonder startkwalificatie het slechtste af

Het sterkst getroffen door de huidige crisis werden de niet-onderwijsvolgende 15- tot 25-jarigen zonder startkwalificatie. In het tweede kwartaal van 2009 kwam de werkloosheid onder hen uit op 15,2 procent. Dat is bijna 6 procentpunt meer dan een jaar eerder.

Onder de jongeren die met een geschikt diploma het onderwijs hadden verlaten, lag de werkloosheid met 6,7 procent 3 procentpunt hoger vergeleken met het voorgaande jaar.

Jongeren die nog op school zaten, merkten minder van de verslechterde arbeidsmarkt. Onder hen nam de werkloosheid met 0,7 procentpunt toe.

Bron: CBS, 26 augustus 2009

Jongeren bang voor oneerlijke concurrentie arbeidsmarkt

Bijna zes op de tien jongeren van 15 tot en met 22 jaar denken dat de beter opgeleide jeugd door de economische crisis hun leeftijdsgenoten met weinig of geen diploma's gaan verdringen op de arbeidsmarkt. Vooral middelbare scholieren en laaggeschoolden zelf vrezen dat de banen, waarvoor nauwelijks papieren nodig zijn, vaker ingenomen zullen worden door hoger opgeleide jongeren.

Dat blijkt uit een dinsdag gepubliceerd onderzoek dat minister André Rouvoet (Jeugd en Gezin) heeft laten verrichten onder ruim zeshonderd jongeren. Rouvoet probeert met de staatssecretarissen Jetta Klijnsma (Sociale Zaken) en Marja van Bijsterveldt (Onderwijs) in een actieplan tegen de oplopende jeugdwerkloosheid jongeren vooral te stimuleren door te leren.

Uitgavepatroon

Maar twee op de vijf jongeren zijn niet van plan hun studietijd op te rekken wegens de crisis. Net als in een soortgelijk onderzoek van Rouvoet dit voorjaar zeggen ongeveer zes op de tien jongeren dat de crisis aan hen persoonlijk wel voorbij zal gaan. Ruim twee derde van de jeugd heeft ook (nog) niet zijn of haar uitgavepatroon bijgesteld.

De meeste jongeren denken evenwel dat de crisis nog even aanhoudt. Bijna vier op de tien rekenen in 2010 op een aantrekkende economie, een kwart voorziet in 2011 het herstel en 5 procent pas in 2012. De hoger opgeleide jeugd blijkt vaker optimistischer over de economie dan lagergeschoolden. Ook denken jongens vaker dan meisjes dat nog dit jaar een herstel zal optreden.

Minder banen

Twee derde denkt dat door de crisis minder banen voor jongeren beschikbaar zijn. Ruim een kwart van de ondervraagden ziet nu dat leeftijdsgenoten hun baan verliezen en niet (meer) aan de bak komen. Dat is ongeveer evenveel als in het voorjaar.

Ruim 60 procent van de jongeren betwijfelt of ze een baan kan vinden die aansluit bij hun wensen. Een op de vijf is (zeer) wel bereid minder kieskeurig te zijn om de kans op werk te vergroten. Maar twee op de vijf zijn dat (zeker) niet van plan. Meisjes zijn vaker dan jongens genegen om hun eisen naar beneden bij te stellen in de hoop (sneller) werk te vinden.

Bron: Binnenlands Bestuur, 18 augustus 2009

Gemeenten maken volop plannen voor de aanpak van jeugdwerkloosheid

Staatssecretaris Klijnsma van SZW heeft voor de periode van 2009 tot 2011 € 153 miljoen extra gereserveerd voor een regionale aanpak van de jeugdwerkloosheid. De dertig grote arbeidsmarktregio's moeten plannen maken voor de inzet van dit extra geld.

Zij zullen daarbij samenwerken met vele andere betrokken organisaties in hun regio.

Jeugdwerktop

De wethouders van de dertig grote arbeidsmarktregio's hebben eind juni tijdens de Jeugdwerktop beloofd erop toe te zien dat er zo snel mogelijk regionale plannen liggen voor de aanpak van jeugdwerkloosheid. Het ziet er nu naar uit dat het merendeel van de regio's deze deadline gaat halen.

Voorwaarden

Ervan uitgaande dat de ontwikkelde plannen voldoen aan de voorwaarden die daarvoor gelden zal staatssecretaris Klijnsma direct na 1 september het extra kabinetsgeld voor jeugdwerkloosheid ter beschikking stellen aan de regio's.

De voorwaarden vindt u op de website van het ministerie van SZW onder Uitvoeringsinformatie

€153 miljoen

Het bedrag van € 153 miljoen is een deel van het totaalbedrag (€ 250 miljoen) dat het kabinet van 2009 tot 2011 extra inzet voor de bestrijding van werkloosheid.

Van het bedrag van € 153 miljoen is bijvoorbeeld € 2,1 miljoen gereserveerd voor West-Brabant. De gemeente Breda heeft als coördinerende gemeente een actieplan opgesteld voor de besteding van dit bedrag: 'Bruggen bouwen voor de jeugd'.

In de regio West-Brabant is het actieplan 'Bruggen bouwen voor de jeugd' de basis voor een convenant met de staatssecretaris.

NB: Dit voorbeeld is bedoeld is ter inspiratie: wij kunnen op dit moment niet aangeven of het plan van Breda aan alle voorwaarden voldoet.

Meer informatie

Op de website van het ministerie van SZW vindt u meer informatie over het Actieplan Jeugdwerkloosheid 2009.

http://home.szw.nl/index.cfm?menu_item_id=13711&hoofdmnu_item_id=13825&rubriek_item=391837&rubriek_id=391817&set_id=1101&doctype_id=6&link_id=169889

Bron: VNG, 17 augustus 2009

Jongeren tot 27 jaar langer en vaker tijdelijk contract in crisis

Werkgevers mogen straks jongeren tot 27 jaar gedurende de crisis langer op een tijdelijk contract laten werken. Bij elkaar opvolgende tijdelijke contracten ontstaat nu na een periode van drie jaar of bij een vierde contract een vast dienstverband. Het kabinet wil voorkomen dat jongeren om die reden niet in dienst worden gehouden. Daarom wordt voor hen de periode van drie jaar verlengd naar vier en zal in plaats van bij het vierde contract bij het vijfde contract een vast dienstverband ontstaan. De maatregel geldt in principe voor twee jaar.

Dit is de kern van een wetsvoorstel van minister Donner van Sociale Zaken en Werkgelegenheid dat - mede namens minister Hirsch Ballin van Justitie - vandaag naar de Tweede Kamer is gestuurd. Het voorstel volgt mede uit de motie- Rutte die in de Tweede Kamer is aangenomen en die vraagt om tijdelijke contracten voor jongeren langer mogelijk te maken.

Het kabinet wil hiermee een bijdrage leveren aan de bestrijding van de jeugdwerkloosheid. Vooral jongeren dreigen hard te worden getroffen door de huidige economische crisis. Werkgevers die in onzekere tijden geen perspectief kunnen bieden op een vast dienstverband, hebben misschien nog wel ruimte om iemand op tijdelijke basis in dienst te houden. Jongeren maken op deze manier meer kans op verlenging van het dienstverband.

Bron: Min. van SZW, 14 september 2009

Werkeloze jongeren worden trainees UWV

In de strijd tegen de oplopende jeugdwerkloosheid gaat het UWV Werkbedrijf tweehonderd jongeren zonder werkervaring aan de bak helpen via een zogeheten traineeship. De werkloze jongeren krijgen bij de arbeidsbemiddelaar van uitkeringsinstituut UWV een opleiding tot junior werkcoach. Zij moeten werkloze leeftijdsgenoten gaan helpen bij het vinden van een baan.

Dat heeft het UWV Werkbedrijf woensdag bekendgemaakt. Staatssecretaris Jetta Klijnsma (Sociale Zaken) kondigde dit voorjaar al bij de lancering van het Actieplan Jeugdwerkloosheid aan dat de overheid zelf ook trainee- en leerwerkplekken zou vrijmaken voor jongeren. In het actieplan wordt ernaar gestreefd om de jeugd met behulp van scholing beter uit de economische crisis te helpen.

Het UWV Werkbedrijf begint nu direct met het werven van de eerste honderd trainees. Deze jongeren kunnen 1 oktober aan de slag. De tweede groep van honderd wordt volgend jaar zomer geworven. Alleen jongeren die onlangs een hbo- of universitair diploma hebben behaald, kunnen meedoen.

Bron: Binnenlands Bestuur, 19 augustus 2009

Geld voor leerwerkplekken metaal

Vakbonden en werknemersorganisaties in de metaalsector trekken meer geld uit om leerwerkplekken voor jongeren te behouden. Dat maakte het Opleidings- en Ontwikkelingsfonds voor de Metaal (OOM) woensdag bekend.

De organisaties, waaronder de Koninklijke Metaalunie, FNV Bondgenoten, CNV Bedrijvenbond en De Unie, stellen de komende twee leerjaren 6,2 miljoen euro beschikbaar aan het fonds, om de instroom van leerlingen uit het beroepsonderwijs in de metaal op peil te houden.

Door de recessie dreigen leerwerkplaatsen bij de kleine metaalbedrijven massaal te verdwijnen. „Als we niets doen, schatten we dat bij aanvang van het leerjaar 2009/2010 zeker 25 procent minder leerplekken beschikbaar zullen zijn,” stelde de directeur van het OOM, Erik Yperlaan.

Landelijke banenmarkt in teken van kansen

De Landelijke Banenmarkt 2009 op donderdag 1 oktober staat dit jaar in het teken van kansen. Deze zevende Landelijke Banenmarkt wordt georganiseerd door UWV Werkbedrijf, samen met de gemeenten, voor werkzoekenden, maar ook voor werkgevers. Ondanks de sombere economische tijden zijn er nog steeds sectoren en bedrijven met vacatures. Het gaat nu om goede 'matching'!

Bijhalve bij de zogenaamde 'kanssectoren' zorg, onderwijs en Defensie, zijn er kansen voor alle leeftijdscategorieën, beroepsniveaus en in alle provincies. Voor bedrijven en organisaties is de Landelijke Banenmarkt een uitgelezen kans om in contact te komen met mensen die geïnteresseerd zijn in werk waar zij nog niet aan hadden gedacht. UWV WERKbedrijf en de gemeenten mikken op 100.000 bezoekers in heel Nederland.

De Landelijke Banenmarkt is voor werkzoekenden een gelegenheid kansen te vergroten. De standhouders zijn met name bedrijven en organisaties die daadwerkelijk vacatures hebben of leerwerkbanen. Bovendien kunnen werkzoekenden op de Landelijke Banenmarkt meer informatie krijgen over competentietesten en scholingsmogelijkheden.

Met de campagne 'Ik laat me zien' roepen de Werkpleinen en vestigingen van UWV WERKbedrijf werkzoekenden én werkgevers op om 'zich te laten zien'. De werkzoekenden kunnen hun talenten tonen, laten zien dat zij hun horizon kunnen verbreden. De werkgevers kunnen zich laten zien in direct contact met werkzoekenden en tonen dat zij openstaan voor werkzoekenden die misschien op het eerste oog niet perfect passen (opleiding/werkervaring), maar wel de competenties hebben om de vacature(s) te vervullen. Voor beide geldt: schep en pak kansen die er ondanks de economische situatie nog zijn.

De Landelijke Banenmarkt vindt donderdag 1 oktober tussen 14 en 20 uur plaats op alle 127 vestigingen van UWV Werkbedrijf en Werkpleinen.

Voor meer informatie: www.uwv.nl

BE-IT helpt jongeren van slachtofferrol af

Bureau Discriminatiezaken wil met het project Be-It bijdragen aan het succes op de arbeidsmarkt van potentiële uitvallers op het VBMO en MBO. Uit cijfers blijkt dat jongeren met een startkwalificatie veel meer kans hebben op het vinden van een passende baan en is het percentage van hen dat op het criminele pad terecht komt vele malen lager. Jongeren zonder startkwalificatie vinden moeilijker een baan en blijven vaak onder hun niveau steken.

Als het gaat om allochtone jongeren is volgens Bureau Discriminatiezaken een deel van de schooluitval te verklaren uit de belemmeringen die allochtone jongeren ervaren bij het vinden van een geschikte stageplaats. Veel werkgevers vermijden het risico en geven de voorkeur aan autochtone jongeren. Hierdoor zie je dat vooral laagopgeleide, allochtone jongeren al tijdens hun schoolopleiding het vertrouwen in hun kansen op de arbeidsmarkt verliezen en gedemotiveerd raken in het halen van een diploma.

Be-It is een project dat jongeren inzicht geeft in de rol van het eigen handelen en de eigen instelling als het gaat om het creëren van kansen in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. Door meer te

weten te komen over de eigen mogelijkheden en het actief daarnaar handelen, leren jongeren een positief zelfbeeld te scheppen de slachtofferrol te verlaten. Be-It is een innovatieve manier om jongeren die zichzelf bij voorbaat als kansloos zien een nieuw perspectief te bieden en daarmee schooluitval, sociale uitsluiting en discriminatie tegen te gaan.

Meer informatie:

<http://www.discriminatiezaken.nl/doc/Be-it%20projectplan.pdf>

Banen in plaats van barbecues

Door Rutger Groot Wassink *

De huidige economische crisis slaat overal ongenadig hard toe. Onlangs organiseerde het gemeentebestuur van Amsterdam een echte arbeidsmarkttop. Tal van bobo's werden opgetrommeld om hun licht over de Amsterdamse ontwikkelingen te laten schijnen. Want het gaat niet goed. De crisis heeft gevolgen voor iedereen maar sommige groepen zijn net iets meer de pineut. Om precies te zijn: de ouderen en de jongeren. Alleen in Amsterdam zullen volgend jaar 10.000 jongeren werkloos worden zo berekende een onderzoeksbureau. De jeugdwerkloosheid loopt op. Nu al naar 9.2 % landelijk, dat zijn 78.000 jongeren! Zorgwekkend is ook dat er een tekort van 150.000 stageplaatsen dreigt waardoor ook schoolgaande jongeren klem komen te zitten. Dat zal de cijfers van voortijdige schooluitval en de jeugdwerkloosheid alleen maar verder doen stijgen. En die waren al niet zo best in Amsterdam. Het is zaak de jongeren die nu hun werk verliezen of die niet direct een baan vinden, fit te houden voor de arbeidsmarkt. We weten dat het tekort aan arbeidskrachten in de nabije toekomst door de vergrijzing structureel is. De jongeren zijn dus al heel snel weer nodig. Misschien door een opleving al over een of twee jaar. Het gaat er nu dus om dat jongeren betrokken blijven bij de arbeidsmarkt. Door scholing of werk. Als je langer dan een half jaar zonder onderwijs of werk zit loop je blijvende schade op. En daar is niemand bij gebaat. Bezig en betrokken blijven moet dus het motto zijn. Het gemeentebestuur moet alles op alles zetten om de jeugdwerkloosheid te bestrijden. En die aanpak moet ook tot doel hebben structurele achterstanden weg te werken. Ik zal uitleggen wat ik hiermee bedoel.

Het kabinetsplan ter bestrijding van de crisis zet in op het terugdringen van de jeugdwerkloosheid. Maar mijns inziens zou er extra aandacht moeten zijn voor de arbeidsmarktpositie van allochtone jongeren. De werkloosheid onder deze groep was voor de crisis al hoog. In vergelijking met de autochtone beroepsbevolking zit een gemiddelde Turk of Marokkaan 3x zo vaak thuis zonder betaald werk. Nu is de economische crisis aanleiding om weer eens over de arbeidsmarktpositie van niet-westerse migranten na te denken. Dat is met een reden want de werkgelegenheid van deze groep is conjunctuurgevoeliger dan die van de gemiddelde autochtoon. Allochtonen werken vaker in een flexibel dienstverband en vaker in gevoelige sectoren. Zij hebben daardoor een grotere kans om door de crisis te worden geraakt. Kort gezegd: de conjunctuurgevoeligheid pakt positief uit als het goed gaat. De werkloosheid loopt dan rap terug. En het pakt slecht uit als het even tegen zit. En nu zit het goed tegen. Maar we hebben het eigenlijk over een structureel probleem waar een structurele oplossing voor gevonden moet worden.

In 2006 bracht de Sociaal Economische Raad (SER) een advies uit achterstandspositie van allochtone jongeren met de titel: 'Niet de afkomst maar de toekomst'. Aanleiding was dat de jeugdwerkloosheid onder niet-westerse allochtonen in de grote steden tot 40-45% was opgelopen. Ik vraag me af of de situatie nu wezenlijk anders is. De laatste cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) laten zien dat de gemiddelde werkloosheid onder allochtone jongeren door de crisis sterk stijgt. Bij Turkse jongeren tussen de 15-25 jaar hebben we het dan over 23,5%. Bij Marokkanen van 15 tot 25 is het 24,9%. Dat is nog al wat. Niet uit te sluiten valt dat het werkelijke cijfer voor de vier grootste steden aanmerkelijk hoger ligt. Ik vrees dat we er rekening mee moeten houden dat we volgend jaar weer de richting op gaan van de cijfers uit 2006. Al eerder gaf ik aan dat de verwachting is dat volgend jaar 10.000 jonge Amsterdammers hun baan zullen verliezen. Hoeveel van deze jongeren zullen allochtoon zijn?

Er liggen structurelere oorzaken ten grondslag aan de slechte arbeidsmarktpositie van allochtone jongeren. Kijken we naar het gemiddelde opleidingsniveau dan scoren deze jongeren nog altijd slechter dan hun autochtone tegenhangers. Voortijdig schooluitval komt nog steeds te veel voor en zo zijn er nog wel wat zaken aan te stippen. We moeten alles dat we kunnen inzetten om die startpositie te verbeteren. Mentoring, stageprojecten, het wegwerken van taalachterstand, extra aandacht voor

soft skills en ga zo maar door. De oplossingen voor de structurele knelpunten zijn er maar er is tot nu toe veel te weinig mee gedaan. Op het moment dat de oplossingen op papier stonden trok de economie weer aan. En daarmee werd het voorgestelde beleid feitelijk overbodig verklaard. Het ging immers goed of was het maar ietsjes beter?

Even terug naar de crisis. Allochtone jongeren zullen zeker profiteren van het plan ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid. Maar lossen we hiermee de structurele oorzaken op? Wordt de slechtere arbeidsmarktpositie fundamenteel verbeterd? Nee, natuurlijk niet. Misschien moet werk wel veel nadrukkelijker onderdeel worden van de wijkaanpak.

Het moet gaan om banen en niet om barbecues. Er zijn tal van maatregelen mogelijk om de arbeidsmarktpositie van niet-westerse allochtone jongeren structureel te verbeteren

Met algemeen en specifiek beleid. Daar is politieke wil, daadkracht en budget voor nodig.

Laten we nu niet wachten op de volgende crisis voordat we wat gaan doen. We moeten allen nu aan de slag.

* Rutger Groot Wassink is beleidsadviseur arbeidsmarktbeleid en sociale zekerheid bij de FNV. Dit artikel verscheen eerder in Mug Magazine.

Bron: FNV Lokaal Amsterdam, 15 augustus 2009

Hoge waardering voor arbeidsadviseur

Klanten waarderen de dienstverlening van de arbeidsadviseur hoog. De arbeidsadviseur krijgt een rapportcijfer van gemiddeld 4,2 op een schaal van 1 tot 5. Het percentage klanten dat de arbeidsadviseurs een onvoldoende geeft, is bovendien zeer klein (nog geen 1% van alle klanten). Opvallend is dat na gesprekken met arbeidsadviseurs veel klanten een baan hebben, een opleiding of reïntegratietraject volgen of vrijwilligerswerk zijn gaan doen.

Klanttevredenheidsonderzoek

Al sinds start van de onafhankelijk arbeidsadviseur in juli 2004 houden de arbeidsadviseurs bij hoeveel klanten zij spreken en welke vragen ze stellen. Vanaf 2005 verwerkt TNO op verzoek van de Stuurgroep Arbeidsadviseur deze registraties in een kwartaalmonitor. Om de waardering van de klanten te kunnen volgen en zicht te krijgen op de resultaten van de gesprekken met de arbeidsadviseurs, wordt er sinds 2005 een doorlopend klantonderzoek uitgevoerd. Elk kwartaal krijgen klanten na het eerste gesprek met een arbeidsadviseur schriftelijk vragen naar hun ervaringen. Elke drie maanden daarna wordt een telefonisch vervol ginterview afgenomen. De rapportage over het 1e halfjaar van 2009 is uit.

Cijfers

In het eerste half jaar van 2009 is een stijging te zien van het aantal gesprekken met werkzoekenden met 7% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. In totaal hebben de arbeidsadviseurs sinds de start van de monitoring (2005) een kleine 150.000 klanten gesproken. De grootste groep klanten (43%) bestaat uit werkenden die met vragen over dreigend ontslag en/of over ziekte en reïntegratie (Wet Verbetering Poortwachter) bij de arbeidsadviseur komen. Een andere grote groep zijn de klanten die een uitkering van UWV ontvangen (39%), waarvan de meeste WW-gerechtigd zijn. Het aandeel klanten dat onder de reïntegratie-verantwoordelijkheid van de gemeenten valt – WWB en nuggers – is in het 2e kwartaal van dit jaar relatief iets afgenomen (17%).

Vragen

De vragen die klanten aan de arbeidsadviseurs stellen, hebben vaak een duidelijke relatie met hun situatie. Werkenden die kampen met ontslagdreiging en ziekte vragen advies over wet- en regelgeving en bijbehorende rechten en plichten. Uitkeringsgerechtigden stellen vooral vragen over het vinden van werk, over scholing en reïntegratie en over de mogelijkheden om zelf meer invloed te kunnen krijgen op het traject naar werk. Werkgevers hebben behoefte aan informatie en advies over arbeidsrechtelijke vraagstukken rond aanname of ontslag van personeel en over regelingen voor het aannemen van mensen met beperkingen.

Resultaten

Van de klanten die bij het eerste gesprek niet actief waren (dus geen werk hadden en ook geen opleiding of reïntegratietraject volgden) is na 3 maanden 24% gestart met een betaalde baan, 18% met een opleiding of een reïntegratietraject en 22% met vrijwilligerswerk. Van deze klanten zegt

ongeveer 1 op de 3 dat de arbeidsadviseur aan dit resultaat een (redelijk) grote bijdrage heeft geleverd. Dit percentage is hoog te noemen, er van uitgaande dat de arbeidsadviseurs geen rol spelen in de directe bemiddeling naar werk of een reïntegratietraject.

Werkpleinen

In deze rapportage is er ook aandacht voor de eerste ervaringen van klanten met de nieuwe Werkpleinen die sinds het begin van dit jaar operationeel zijn. Door de economische recessie worden de Werkpleinen geconfronteerd met een grote toename van werkzoekenden die een uitkering komen aanvragen (een stijging van 32% ten opzichte van vorig jaar). Daardoor lijken de Werkpleinen weinig tijd en aandacht te hebben voor werkenden of werkzoekenden die (nog) geen uitkering hebben, zoals werknemers die met ontslag worden bedreigd of langdurig ziek zijn en niet-uitkeringsgerechtigden (nuggers). Deze groepen klanten worden in deze tijd al snel doorverwezen naar de arbeidsadviseurs. Meer in het algemeen komt uit de klantsignalen het beeld naar voren dat UWV en gemeenten op de Werkpleinen nog duidelijke stappen voorwaarts moeten maken om tot de gewenste pro-actieve en klantgerichte dienstverlening te komen, waarin sprake is van één aanspreekpunt, maatwerk en het stimuleren van klanten om zelf de regie te nemen.

Btw-tarief huishoudelijke hulp omlaag

Schoonmaakwerk in huis gaat vanaf volgend jaar onder het verlaagde btw-tarief van 6 procent vallen. Professionele bedrijven krijgen zo een betere kans op de particuliere markt, aldus staatssecretaris De Jager van Financiën. De Jager hoopt op deze wijze ook zwartwerken in de huishouding tegen te gaan. Volgens de staatssecretaris willen veel particulieren graag in zee met een professioneel schoonmaakbedrijf. Bijvoorbeeld omdat die bij ziekte een vervanger sturen en de werknemers verzekerd zijn.

Leidschendam-Voorburg werft talent op eigen wijze

‘Heb jij talent? Wij zoeken de baan erbij!’ Met die slogan boekt de gemeente Leidschendam-Voorburg nu al meer dan een jaar succes. De wervingsmethode, waarbij mensen zich mogen melden ongeacht de aard van de vacatures, werd uit nood geboren. Maar nu zijn al 80 van de 100 beschikbare arbeidsplaatsen vervuld.

Omdraaien

‘De gebruikelijke werving- en selectieprocedures leverden niet het gewenste resultaat op’, legt gemeentesecretaris Bertus Brinkman uit. ‘Onze advertenties spraken mensen niet aan, of ze reflecteerden juist teveel op de functie-omschrijving. Toen zijn we met een paar creatieve geesten om de tafel gaan zitten en hebben bureau Ruim Baan opgericht. We draaiden het om: laten we mensen op hun talent aanspreken, en vervolgens kijken hoe we dat in kunnen zetten.’

Nieuwsgierig

Die campagne maakte nieuwsgierig. Er kwamen ambtenaren op af, maar ook schoolverlaters en mensen uit het bedrijfsleven. ‘Met hen voerden we hele open gesprekken. Dan zeiden we: “Als jij voor je hobby zoveel achter de computer zit, moet je dan bij ons niet iets in de ict gaan doen?” Of: “als je leuke verhalen kunt schrijven, moet je misschien iets in de communicatie gaan doen.” Voor veel mensen was die aanpak een eye-opener.’

Aanpoten

De gemeentesecretaris - die zijn baan in mei door tussenkomst van een headhunter kreeg - geeft hoog op over zijn werkgever. ‘Als je een wandeling maakt door onze gemeente, staat het openbaar groen er netjes bij, de infrastructuur is goed verzorgd, de cultuur en de zorg zijn op niveau. Er wordt op hoog niveau gepresteerd, dus het is wel aanpoten, ja. Een ambitieuze gemeente zoekt ambitieuze mensen.’

Ruimtelijk inzicht

In Leidschendam-Voorburg werken bijna 800 mensen. Op het gebied van ruimtelijke ordening heeft de gemeente nog een paar banen te vergeven. Dus wie in zijn vrije tijd graag maquettes bouwt, achteruit inparkeert, puzzels legt of anderszins blijk geeft van ruimtelijk inzicht, weet waar hij zich kan melden.

Bron: Binnenlands Bestuur, 23 juli 2009

Loondispensatie moet kans op werk voor mensen met arbeidsbeperking verbeteren

Het kabinet wil de kansen van mensen met een arbeidsbeperking op een reguliere baan verbeteren. In een pilot wordt gekeken of de inzet van loondispensatie hiertoe bijdraagt. Loondispensatie betekent dat de werkgever minder dan het wettelijk minimumloon mag betalen als de werknemer door zijn arbeidsbeperking verminderd productief is.

Naast het loon ontvangt de werknemer dan een aanvullende uitkering van de gemeente. Uitgangspunt daarbij is dat werken moet lonen. Het inkomen is altijd hoger dan het uitkeringsniveau. Op termijn krijgen deze mensen een aanvulling tot het wettelijk minimumloon als zij naar vermogen werken. De ministerraad heeft op voorstel van staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ingestemd met de Tijdelijke wet pilot loondispensatie.

Loondispensatie moet het voor werkgevers aantrekkelijker maken om mensen met een arbeidsbeperking, die verminderd productief zijn, toch in dienst te nemen. Met loondispensatie krijgen mensen met een arbeidsbeperking de kans om zich bij een gewone werkgever te ontwikkelen. Het loon in combinatie met de aanvullende uitkering zorgt ervoor dat het ook voor mensen met een arbeidsbeperking loont om aan de slag te gaan en zich verder te ontwikkelen.

Nu staan nog teveel mensen op de wachtlijst voor werk in het kader van de Wet sociale werkvoorziening. Ook lukt het nog te weinig om mensen met een arbeidsbeperking via gewoon werk optimaal te laten deelnemen op de arbeidsmarkt.

De pilot loondispensatie maakt onderdeel uit van een serie pilots om de kansen van mensen met een arbeidsbeperking op regulier werk te verbeteren. De pilots lopen tot eind 2012. Ze worden zowel tussentijds als na afloop geëvalueerd.

De ministerraad heeft ermee ingestemd dat het wetsvoorstel voor advies aan de Raad van State zal worden gezonden. De tekst van het wetsvoorstel en van het advies van de Raad van State worden openbaar bij indiening bij de Tweede Kamer.

Bron: Min. van SZW, 4 september 2009

Reïntegratie-activiteiten spelen steeds grotere rol in sociale werkvoorziening

In 2007 zette de sociale werkvoorziening 1,3 miljard euro om. Het grootste deel werd behaald met groenonderhoud. De omzetgroei tussen 2003 en 2007 is voor een groot deel toe te schrijven aan de toename van reïntegratie-activiteiten.

Sterke groei reïntegratie-activiteiten

Tussen 2003 en 2007 steeg de omzet in de sociale werkvoorziening van 1,2 naar 1,3 miljard euro. Vooral reïntegratie-activiteiten maakten een forse groei door. De omzet die hiermee gepaard ging verviervoudigde in vijf jaar tijd tot ruim 100 miljoen euro. Dit heeft te maken met de inspanningen die gemeentes doen om werklozen (weer) aan een baan te helpen. Ook de opbrengsten uit detachering stegen.

Naast de inkomsten uit geleverde arbeid krijgen de bedrijven in de sociale werkvoorziening ook subsidies. In 2007 bedroegen die bij elkaar ongeveer 2,4 miljard euro. Dat is bijna twee keer zo veel als de omzet.

Groenvoorziening belangrijkste activiteit

In 2007 werd het belangrijkste deel van de omzet in sociale werkvoorziening gerealiseerd met groenonderhoud, groenaanleg en kwekerijen. Assemblage, montage en verpakken leverde een vijfde van de omzet op. Een al jaren zichtbare trend is dat de dienstverlenende activiteiten, zoals het groenonderhoud, groeien ten opzichte van de meer industriële activiteiten.

100 duizend WSW-ers

In Nederland zijn ruim 90 bedrijven actief in de sociale werkvoorziening. Daar werken bijna 100 duizend mensen met een arbeidshandicap onder aangepaste omstandigheden. In vijf jaar tijd is dit

aandeel met 3 procent toegenomen. Daarnaast werken er nog zo'n 12 duizend personen in de begeleiding of als staf.

Bron: CBS, 7 september 2009

Belangenorganisaties: 'Pilots WSW moeten wezenlijk anders'

FNV, ABVAKABO, CG-Raad en LCR zijn zeer kritisch over opzet van de pilots WSW. Met de voorgestelde pilots wil het ministerie van SZW een impuls geven om de onderkant van de arbeidsmarkt te laten participeren, ook met het oog op de verwachte arbeidstekorten in de toekomst. Het uitgangspunt dat dit budgetneutraal dient te gebeuren, is naar de mening van FNV, ABVAKABO, CG-Raad en LCR onmogelijk.

Deels een uitkering

De rek ontbreekt om met gelijkblijvend budget veel meer mensen – met blijvende ondersteuning – een plaats op de reguliere arbeidsmarkt of in de beschutting te bieden. Het enige scenario dat dan resteert en dat het ministerie aangrijpt, is dat mensen met een arbeidshandicap die gaan werken voor een deel een uitkering blijven ontvangen. Daarbij wordt volledig voorbijgegaan aan standaarden zoals wettelijk minimumloon en pensioenopbouw.

Niet aantrekkelijk

Het tweede bezwaar is dat de beoogde budgetneutraliteit ten koste gaat van mensen met een ernstige arbeidshandicap en een lage verdiencapaciteit. Het is voor de uitvoerders niet aantrekkelijk zich in te spannen voor de meest kwetsbare groep, omdat de kosten van ondersteuning en begeleiding de besparing op de uitkering te boven gaan.

Dat zijn in hoofdlijnen de kritiekpunten die de Landelijke Cliëntenraad, de Vakcentrale FNV, ABVAKABO en de CG-Raad naar minister Donner en staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben gestuurd.

Positie

Een paar maanden geleden is al commentaar geleverd vanuit verschillende hoeken op de vormgeving van de vier type pilots op het gebied van de WSW. Dat commentaar heeft het ministerie nauwelijks meegenomen, terwijl de indruk werd gewekt dat belangenorganisaties en de LCR instemden met de plannen.

De brief is voor de vier organisaties van groot belang omdat de positie van mensen met een beperking in het geding is. Opvallend is dat de beloning van WSW-krachten deels uit een uitkering moet komen én dat werknemers langere tijd onder het Wettelijke Minimumloon (WML) moeten werken. 'De emancipatie van mensen met een arbeidshandicap wordt opgeofferd aan de wens van een hogere participatiegraad', zo stellen de organisaties.

Werkgeversaanpak

De voorgestelde werkgeversaanpak blijkt al jaren niet te werken, menen LCR, FNV, ABVAKABO en CG-Raad. Kernprobleem is dat er te weinig werkgevers blijvend bereid zijn om duurzame arbeidsplekken voor de doelgroep te realiseren.

Als het gaat om de omslag die SW-bedrijven moeten maken, moet meer gekeken worden naar het uitbouwen van het detacheren en stimuleren van Begeleid Werken, waarbij voor werkgever en werknemer meer 'zekerheden' worden ingebouwd.

Doelgroep

Tot slot moet één van de pilots inzicht geven in de afbakening van de doelgroep door de ontwikkeling van toegangstoets. De objectieve onafhankelijke indicatiestelling voor de WSW lijkt hiermee ingeruild te worden voor een instrument dat door en voor gemeenten wordt ontwikkeld. Zeker in relatie tot de financiële prikkels die het systeem voor gemeenten meebrengt, is een onafhankelijke indicatiestelling heel belangrijk. De indicatiestelling opnieuw bij gemeenten neerleggen zou een stap terug betekenen in plaats van een stap voorwaarts, vinden LCR, FNV, ABVAKABO en CG-Raad.

Ook werkgevers moeten meedoen

**Hoe kun je mensen met een beperking aan de slag helpen op de reguliere arbeidsmarkt?
Vingerwijzingen uit Scandinavië.**

Een jonge vrouw mee zonnebril, felrode lippenstift en een rolstoel verwelkomt de Divosa studiegroep die het bedrijventerrein van een Noors telecombedrijf opdraait. Ingrid Ihme is hoofd van het Open Mind-programma van Telenor. Dat programma geeft mensen met een fysieke beperking de kans om zich binnen het bedrijf te bewijzen. Dat zijn mensen die soms even moeten liggen om de rugspieren te omspannen. Of mensen die hun thee mee een rietje drinken omdat ze spastisch zijn. Ze krijgen een interne opleiding en werken totaal twee jaar lang in het bedrijf. De Noorse staat betaalt die tijd de uitkering door. Driekwart van de deelnemers vindt na het programma een vaste baan. Bij de multinational zelf of bij een ander bedrijf. Ook in andere landen zoals Bangladesh en Maleisië organiseert de telecomgigant Open Mind-programma's. En zelfs nu er een vacaturestop is, heeft de directie besloten dat het programma voortgezet moet worden. Open Mind is zelfs zo succesvol dat het zichzelf overbodig dreigt te maken. "Onze kandidaten hebben het veel te druk om op onze bijeenkomsten te komen": vertelt Ihme. En laatst zag ze in de kantine nog iemand voorbijrollen die zichzelf niet aangenomen had.

In Scandinavië is maatschappelijk verantwoord ondernemen gemeengoed. Ook voor de Deense hypotheekverlener BRF Kredit is het de normaalste zaak van de wereld. Vier jaar geleden besteedde het bedrijf de schoonmaak van het kantoorpand uit aan mensen van de sociale werkvoorziening. Sommige van de nieuwe medewerkers hebben een 'productiviteit' van vijf procent en zitten het grootste deel van de dag op een bankje. Toch poetsen zij het kantoor naar aller tevredenheid. Maatschappelijk verantwoord ondernemen lijkt een fluitje van een cent in Denemarken. Het sw-bedrijf regelt alle zaken, de kosten zijn net zo hoog als bij een regulier schoonmaakbedrijf. De bijdrage van de werkgever is flexibiliteit en openheid. "Wij accepteren het als er dingen mis gaan", zegt de p&o-manager van BRF Kredit daarover. Hij vertelt dat een belangrijke klant ooit een schoonmaakdoekje in de hand kreeg gedrukt toen hij op het toilet zijn handen stond te wassen. Een schoonmaakster gebod hem vervolgens om de bovenkant van een deurpost af te nemen; ze kon er zelf niet bij.

Het Deense sw-bedrijf Nextjob vertelt dat BRF Kredit meer is dan die ene zwaluw. Binnen zes jaar tijd hebben de Deense sociale werkplaatsen hun plekken voor beschermd werken weten te halveren. Al die mensen werken nu met een loonkostensubsidie op de reguliere arbeidsmarkt waar ze vriendelijk zijn omvangen. "Daar zitten ook mensen met hele zware problemen tussen", zegt Kelvin Nielsen van Nextjob. Veel bedrijven zijn gewoon bereid de stap te zetten en deze mensen aan te nemen. Intensieve ondersteuning lijkt daarbij vanzelfsprekend. In Noorwegen heeft een jobcoach maximaal twaalf klanten onder zijn hoede. Bij het Deense Nextjob zijn dat er zes. Soms is die begeleiding tijdelijk, soms langdurig, en soms ook permanent. Zo krijgen de schoonmakers van BRF Kredit vaste begeleiding van twee jobcoaches die als meewerkend voorman deel uitmaken van het schoonmaakteam. Werkgevers moet je motiveren en verleiden, is de conclusie van de reis. Door re laten zien dat mensen mee een beperking waarde hebben. En door goede begeleiding aan te bieden. Zo wordt het aannemen van Wsw'ers, Wajongers en Wwb'ers geen verplichting, maar een sociale investering. De medewerkers van BRF Kredit zijn er trots op dat hun bedrijf werk biedt aan mensen met een beperking. Het schoonmaakteam is een geliefd gespreksonderwerp op verjaardagsfeestjes en familiebarbecues. Het imago van de hypotheekverstrekker vaart er ook wel bij, erkent de p&o-adviseur.

Ingrid Ihme somt de voordelen voor Telenor op: "Deze mensen zijn super gemotiveerd en de investeringskosten zijn laag." Het is een simpel rekensommetje. Ook het ziekteverzuim bij de gewone werknemers schijnt af te nemen. "Het aannemen van gehandicapten verbetert ook de motivatie van de andere werknemers. Ze zien hoe hun nieuwe collega's met uitdagingen omgaan en leren daar van."

Zoals na elke volzin, hapt Ihme even naar adem. Maar haar taak zit erop. Haar collega sluit haar presentatie af, omkoppelt Ihme's laptop en zet die op haar rolstoel. Dan rijdt het hoofd van het Open Mind-programma mee naar buiten om afscheid te nemen van de deelnemers aan de studiereis.

Bron: Sprank Divosa, september 2009

Invoering van de Wet participatiebudget

Op 1 januari 2009 is de Wet participatiebudget in werking getreden. Deze wet houdt in dat de ministeries van SZW, OCW en WWI de rijksbijdragen bundelen voor:

- reïntegratie op grond van het werkdeel van de Wet werk en bijstand (WWB)
- volwasseneneducatie op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)
- inburgering op grond van de Wet inburgering (Wi).

De meeste gemeenten krijgen vanaf 2009 de middelen voor deze wetten in één participatiebudget beschikbaar. Voor de verdeling, besteding en verantwoording van deze middelen zijn regels vastgelegd in de Wet participatiebudget en het Besluit participatiebudget.

Letter en geest van de wet

Naar de letter van de wet kan een gemeente met een paar aanpassingen in de huidige manier van werken volstaan. Maar, de bedoeling van de wet is juist dat de gemeente meer mogelijkheden krijgt om samenhang aan te brengen in haar activiteiten voor reïntegratie, inburgering en educatie. De gemeente kan zo een meer passend aanbod bieden aan de (deels overlappende) doelgroepen. Daarnaast zouden situaties voorkomen moeten worden waarin het budget voor het ene doel is uitgeput, terwijl er voor het andere doel een budgetoverschot bestaat. Het is dus een belangrijke vraag of de gemeente de mogelijkheden die de wet biedt (allemaal) wil benutten.

Gefaseerde invoering

In de eerste jaren zijn er verschillende overgangsregimes. Zo verandert de berekening van de rijksbijdrage tussen 2009 en 2011. Verder zullen er waarschijnlijk ook wijzigingen zijn in de regels rondom de besteding van de middelen. Daarom is het belangrijk niet alleen te kijken of er dit jaar veranderingen nodig zijn, maar ook of er in de komende jaren zaken verder moeten veranderen. Het is overigens wel belangrijk dat de gemeente zich in 2009 gaat voorbereiden voor de 'echte' uitvoering vanaf 1 januari 2010. Daarvoor kan een gemeente het jaar 2009 gebruiken.

Lastige vraagstukken

Ook als een gemeente de Wet participatiebudget naar de letter invoert, brengt het een aantal lastige vraagstukken met zich mee voor de medewerkers die ermee te maken gaan krijgen. Zo verbindt het drie - op dit moment zeer verschillend ingestoken - beleidsterreinen. Verder is de budgetverdeling relatief scheef (bij de meeste gemeenten ongeveer 70% tot 80% voor reïntegratie en de overige middelen voor inburgering en educatie).

Doelgroep

Doelgroep in het participatie budget zijn alle inwoners, die

- ouder zijn dan 18 jaar
- 16 of 17 jaar zijn en voldaan hebben aan de kwalificatieplicht
- 16 of 17 jaar zijn, nog niet voldaan hebben aan de kwalificatieplicht en een reïntegratievoorziening, krijgen aangeboden, aanvullend aan een leerwerktraject.

De gemeente kan verschillende (prioritaire) doelgroepen onderscheiden in haar visie op participatie en/of haar beleid voor reïntegratie, educatie en inburgering.

Aan alle doelgroepen kunnen participatievoorzieningen worden aangeboden. Dit zijn:

- educatieopleidingen (alleen voor 18 jaar en ouder)
- inburgeringsvoorzieningen
- taalkennisvoorzieningen
- reïntegratievoorzieningen.

Gemeenten mogen personen uit de doelgroep meerdere keren een voorziening aanbieden. Dit geldt ook voor inburgeraars.

Inwoners grote steden vaker zonder werk en inkomen

Ruim 1.3 miljoen mensen in Nederland zijn zonder werk, gaan niet naar school maar ontvangen ook geen uitkering: de zogenaamde nuggers (niet-uitkeringsgerechtigden). In de grote steden en aandachtswijken blijken deze nuggers relatief vaker jonge, alleenstaande, allochtone mannen te zijn.

Dit blijkt uit onderzoek van de Raad voor Werk en Inkomen (RWI), Nicis Institute en de steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Eindhoven, Arnhem, Alkmaar en Dordrecht. Vandaag presenteren deze partijen de eerste resultaten van dit onderzoek naar de achtergrondkenmerken van de nuggers in de steden en aandachtswijken, dat is gebaseerd op cijfers van het CBS.

Het profiel van de gemiddelde nigger in Nederland is een oudere, gehuwde of samenwonende autochtone vrouw. In de steden echter, en met name in de aandachtswijken, zijn nuggers in verhouding vaker jonge, allochtone, alleenstaande mannen. Van de niet-westers allochtone mannen van 15-24 jaar, is 18 procent nigger. Ook westers allochtone jongeren scoren hoog met 13 procent. Bij autochtone jonge mannen gaat het slechts om 3 procent. Ook in de leeftijdscategorie 25-44 scoren niet-westers en westers allochtone mannen veel hoger (resp. 15 en 13 procent) dan autochtone mannen (3 procent).

De steden, de RWI en Nicis Institute vinden dat de interessante, eerste resultaten aanleiding geven tot nader onderzoek. Wie zijn de nuggers, waar bestaan ze van, en wat zijn mogelijke strategieën om deze mensen aan het werk te helpen? Om de gevonden groep nog beter in beeld te krijgen, wordt ook gezocht naar aanvullende gegevens over mogelijke opleidingen, werk en inkomen en de woonsituatie van deze groep.

Gemeenten die geïnteresseerd zijn in het onderzoek of zelf ook willen deelnemen aan het vervolg kunnen contact opnemen met de RWI of Nicis.

RWI, Nicis en de steden zijn het onderzoek gestart in 2008, toen er nog sprake was van een krappe arbeidsmarkt. Uit eerder onderzoek van RWI en Nicis was gebleken dat één op de drie werklozen in aandachtswijken graag aan het werk wilde. In Nederland was dat gemiddeld één op de vier. Dit duidt op een relatief grote, onvrijwillige werkloosheid in de aandachtswijken. In de toen nog krappe arbeidsmarkt, waren nuggers mogelijk een aantrekkelijk arbeidspotentieel voor werkgevers. Ook uit het oogpunt van de algemene verhoging van de arbeidsparticipatie in Nederland, is dit een belangrijke doelgroep.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de reïntegratie van nuggers die aan het werk willen. Door de economische crisis en de oplopende werkloosheid richten de reïntegratie-inspanningen zich op dit moment in eerste instantie op de mensen die nu werkloos worden en op de schoolverlaters. De steden vinden het onderzoek echter nog steeds relevant. In de eerste plaats omdat de krapte op de arbeidsmarkt na deze crisis weer terug zal keren. In de tweede plaats omdat het onderzoek zicht biedt op deze potentiële arbeidskrachten. Vanuit het oogpunt van de leefbaarheid van de wijken en de economische draagkracht van de inwoners, juist in tijden van oplopende werkloosheid, is het van belang de nuggers die willen en kunnen werken, in beeld te hebben en te stimuleren om aan de slag te gaan.

Opmerkelijke resultaten uit het onderzoek Geen baan, geen school, geen uitkering:

1. Het aantal nuggers is in de periode 2005 – 2007 gestegen met 7 procent.
Opvallend is dat in een periode waarin de arbeidsparticipatie over het algemeen toenam, het aantal nuggers ook is gestegen.
2. De landelijk gemiddelde nigger is vaker ouder, gehuwd of samenwonend, vrouw en autochtoon.
3. In de steden en aandachtswijken is het aantal nuggers hoger, en zijn er relatief meer alleenstaande, mannelijke, jonge en allochtone nuggers:
  - Van de niet-westers allochtone mannen van 15-24 jaar, is 18 procent nigger. Ook westers allochtone jongeren scoren hoog met 13 procent. Bij autochtone jonge mannen gaat het om 3 procent.
  - Ook in de leeftijdscategorie 25-44 scoren niet-westers en westers allochtone mannen veel hoger (resp. 15 en 13 procent) dan autochtone mannen (3 procent).
  - In absolute zin zijn allochtone vrouwen in de nug-populatie een kleine groep. Echter: van alle niet-westerse allochtone vrouwen die samenwonend of gehuwd zijn, is ruim 30 procent nigger. Bij autochtone vrouwen is dit bijna een kwart.
4. Opvallend is dat er een grote groep alleenstaande nuggers is, 12 procent: 125.000 alleenstaanden, en daarnaast nog eens 21.000 alleenstaande ouders. Alleenstaande ouders krijgen mogelijk alimentatie (dat is in dit onderzoek niet meegenomen in de categorie 'overige inkomsten').

5. In steden en met name in aandachtswijken huizen relatief veel thuiswonende kinderen die niet naar school gaan, niet werken en geen uitkering hebben. Landelijk behoort 12 procent van de nuggers tot deze categorie.
6. 35 procent van de nuggers heeft in de periode 2001 – september 2005 gewerkt. Dat zijn ongeveer 450.000 personen. Dat betekent ook dat 65 procent van de nuggers in diezelfde periode niet gewerkt heeft.
7. In de steden en wijken is het aandeel nuggers dat in de onderzochte periode gewerkt heeft groter, met name bij alleenstaande, jonge, allochtone en mannelijke nuggers.
8. Van alle nuggers heeft slechts 5 procent zich ingeschreven als werkzoekenden bij het CWI (nu UWV WERKbedrijf). Met name de nuggers die in de onderzochte periode wel gewerkt hebben, hebben zich relatief vaker ingeschreven bij CWI.

Bron: RWI, 17 juni 2009

'Chaos in huishoudelijke hulp door nieuwe aanbesteding'

Van de ongeveer 1.700 inwoners van de gemeente Veenendaal die huishoudelijke hulp krijgen, heeft een groot aantal de afgelopen maand geen hulp meer gehad. Volgens betrokkenen is de overgang naar een andere zorgaanbieder 'een grote chaos'.

De Veenendaalsekrant.nl meldt dat het Wmo-forum in april al wees op de problemen die zouden kunnen ontstaan bij het overstappen van de ene naar de andere zorgaanbieder in de vakantieperiode. SGP-raadslid Leunis van Klinken zag de ellende ook al in een vroeg stadium aankomen.

Niet eerder

Volgens het college van burgemeester en wethouders kon de definitieve gunning van het aanbestedingstraject niet eerder plaatsvinden dan 9 juli. Dit vanwege de gestelde termijn binnen de Europese aanbesteding en de verkorte gemeentelijke en adviesprocedures.

Hierdoor moesten klanten binnen 1 week reageren en een keuze maken uit 8 zorgaanbieders. Veel nieuwe zorgaanbieders hadden echter niet voldoende medewerkers, waardoor veel klanten zonder thuiszorg zaten.

Dupe

Volgens voorzitter Cees van Hal van het Wmo-forum zijn de veelal oudere klanten die thuiszorg ontvangen de dupe. Wethouder Jaap Pilon heeft de gemeenteraad per brief laten weten 'zeer ontstemd' te zijn over de ontstane situatie, maar hij zegt dat het gezien de vakantieperiode niet eenvoudig is om direct hulp te organiseren.

Advies

Van Hal stelt dat het Wmo-forum vroegtijdig heeft gewezen op het kritische moment van de ingangsdatum van de nieuwe aanbesteding. Zowel tijdens de voorbesprekingen met de gemeente alsook in het uiteindelijke advies. De gemeente wist dus wat er zou kunnen gaan gebeuren.

Bron: Gemeente.NU, 20 augustus 2009

Nieuwe 'gekantelde' modelbeleidsregels Wmo

De Wmo vraagt om een koerswijziging, een 'kanteling' in denken en doen. Logisch dus dat de VNG de modelbeleidsregels heeft gekanteld.

In de Wmo-beleidsregels omschrijft een gemeente op welke vormen van ondersteuning mensen met een beperking kunnen rekenen.

Kanteling van beleid

Ten tijde van de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) stonden de beleidregels bekend als 'het verstrekkingenboek'. De Wmo stelt niet langer het honoreren van claims maar het compensatie- en participatiebeginsel centraal.

De kunst is om burgers met een beperking dusdanig te ondersteunen ('compenseren') dat zij volwaardig deel kunnen nemen aan de samenleving. Samen met de cliënt gaat een gemeente op

zoek naar de mogelijkheden. Dat uitgangspunt vraagt om nieuw beleid, een kanteling in denken en doen. Vandaar de gekantelde modelbeleidsregels.

Concept-modelbeleidsregels (pdf):

http://www.vng.nl/Documenten/Extranet/Wmo/Modelbeleidsregels_compleet_versie_200908.pdf

De VNG stuurt de definitieve modelbeleidsregels dit najaar per ledenbrief aan de gemeenten.

Bron: VNG, augustus 2009

Ondersteuning MEE uitgebreid

Mensen die geen begeleiding meer krijgen door wijzigingen in de AWBZ kunnen hulp krijgen van MEE. Die ondersteuning is onlangs door het ministerie van VWS en MEE uitgebreid.

Tot voor kort kregen alleen mensen ondersteuning van MEE die in 2009 hun recht op begeleiding geheel verliezen. MEE ondersteunt nu ook mensen die:

- een deel van hun uren begeleiding verliezen
- per 1 januari 2010 hun indicatie op begeleiding verliezen (en dus in 2009 worden geherindiceerd)

Meer informatie

Wilt u hierover meer weten kijk dan op: www.mee.nl

Bron: Mezzo, 12 augustus 2009

Ondersteuningstraject voor gemeente gestart: Goed Voor Elkaar!

De ondersteuning van mantelzorgers door gemeenten is nog onvoldoende blijkt uit de derde voortgangsrapportage Wmo die eind juni is verschenen. Staatssecretaris Bussemaker geeft in een reactie op deze voortgangsrapportage aan dat een ondersteuningstraject voor gemeenten is gestart voor de implementatie van de basisfuncties. Dit is het project 'Goed voor Elkaar', dat loopt tot en met 2012.

Om gemeenten een handreiking te geven in de ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk op lokaal niveau zijn in 2008 door het ministerie van VWS in samenspraak met de belangrijkste spelers uit de werkvelden mantelzorg en vrijwilligerswerk basisfuncties geformuleerd. Gemeenten kunnen aan de hand van die basisfuncties een beeld vormen van de mate waarin en de wijze waarop de ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk nu is vormgegeven en hoe dit desgewenst anders en/of beter kan.

0-meting

Helaas hebben veel gemeenten nog onvoldoende beeld van de huidige situatie. Daarom is in het kader van het project Goed Voor Elkaar vanaf mei 2009 een 0-meting gestart onder gemeenten.

De uitvoering van de 0-meting ligt in handen van adviseurs van de provinciale Centra voor Maatschappelijke Ontwikkeling (CMO's), die vaak al bekend zijn met de lokale situatie. De landelijke coördinatie van Goed voor Elkaar ligt bij MOVISIE. Met de resultaten uit deze meting kunnen gemeenten gericht werken aan een (betere) ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk. De 0-meting loopt tot eind 2009.

Advies op maat

Gemeenten die hebben deelgenomen aan de 0-meting kunnen daarop volgend gratis advies krijgen om aan de hand van de basisfuncties de ondersteuning van mantelzorg en/of vrijwilligerswerk verder inhoud te geven.

Dit advies is op maat en wordt in verschillende vormen aangeboden.

- Een website biedt straks bruikbare methodieken en goede voorbeelden (www.prestatieveld4.nl).
- Er is een helpdesk geopend bij MOVISIE (goedvoorelkaar@movisie.nl of 030-7892009) voor vragen over mantelzorg en/of vrijwilligerswerk.
- Vanaf 2010 worden jaarlijks twee regionale bijeenkomsten georganiseerd waarin gemeentebambtenaren kunnen kennis delen.

Op deze manier wil de staatssecretaris gemeenten ondersteunen in de implementatie van de basisfuncties om zo mantelzorgers en vrijwilligers de ondersteuning te bieden waar ze recht op hebben.

Voor meer informatie over Goed Voor Elkaar: www.prestatieveld4.nl

Bron: Movisie, 7 juli 2009

Mystery Guest onderzoekt kwaliteit Wmo-loket

Zogenaamde Mystery Guests hebben in de regio Zuid-Holland Noord de kwaliteit van Wmo-loketten onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat bij alle loketten nog wel het een en ander te verbeteren valt. 'Maar over de hele breedte is er een goed begin gemaakt,' vertelt Gerrit van Bergeijk van Zorgbelang Zuid-Holland.

Het doel van het onderzoek is om te kijken hoe de gemeenten de Wmo-loketten inzetten voor een (voor hen) redelijk nieuwe doelgroep: cliënten van de GGZ, verslavingszorg of maatschappelijke zorg. Acht patiënten die hier zelf ervaring mee hebben bezochten undercover vijftien gemeenteloketten met een zorgvraag. Er werd onder meer gekeken naar de bereikbaarheid de wachttijden, de waarborging van de privacy en de uitstraling van het gebouw. 'Ook werd er gelet op de bejegening, of de cliënt zich bijvoorbeeld serieus genomen voelde', zegt Van Bergeijk.

Verbeteren

Over het algemeen werden de mystery guests vriendelijk ontvangen en goed te woord gestaan bij de loketten, op een enkele uitzondering na. Toch valt er volgens Van Bergeijk nog genoeg te verbeteren. 'Wat het meeste opviel was dat de kennis over de doelgroep nog niet altijd van voldoende niveau was. Dan zeiden medewerkers dat ze iets zelf ook niet wisten en nog moesten uitzoeken.'

Samenwerking

De onderzoekers adviseren de gemeenten beter samen te werken. Loketten moeten meer out-reachend gaan werken. 'Vroeger had je een loket waar het heel duidelijk was wat men er kon verwachten. Nu is de functie van het loket om de zorgvraag van de klant te inventariseren. In feite de vraag achter de vraag analyseren, meedenken waar de cliënt terecht kan en desnoods doorverwijzen', zegt Van Bergeijk. Ook moet de kennis van medewerkers bijgespijkerd worden aan de hand van ervaringsdeskundigen of medewerkers van de GGZ, zo luidt het advies.

Als beste uit het onderzoek kwamen de Wmo-loketten van Lisse, Leiderdorp en Alphen aan den Rijn. Het onderzoeksrapport wordt later dit jaar uitgebracht en ook besproken met de gemeenten.

Bron: Zorg+Welzijn, 3 september 2009

Creatief op het snijvlak van Wwb en Wmo

José Manshanden is directeur van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling in Utrecht, lid van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling en lid van de Klankbordgroep Wmo voor VWS.

'Participatie mogelijk maken, dat is de grote uitdaging voor de komende jaren. In Utrecht zijn wij er heel ver in om mensen vanuit de bijstand aan het werk te krijgen, al dan niet betaald. Tot de kredietcrisis toesloeg. Sindsdien is de spoeling dun geworden, vooral financieel. De filosofie is nu meer: van werk naar werk en de kansrijksten eerst. Terwijl we liever iedereen helpen! We moeten nu nog creatiever zijn op het snijvlak van de Wwb en de Wmo. Een mooi voorbeeld is het project Zorgwacht in Utrecht. Vanuit het reïntegratie budget volgt een groepje van vijftien allochtone vrouwen een opleiding voor verzorgende. Ze lopen stage bij een thuiszorginstelling, waar ze na de opleiding ook kunnen instromen. Deze stagiaires bezoeken oudere mensen, doen een klusje, maken een praatje. Dat mes snijdt aan meerdere kanten. De ouderen voelen zich minder eenzaam en kunnen vaak hun beroep op zorg uitstellen. De allochtone vrouwen zijn onder de mensen en leren behalve een beroep ook de Nederlandse taal. De ouderen vinden het leuk om daarin wat met hen te oefenen. Iedereen tevreden. Gemeenten moeten verder kijken dan de zorgplicht voor huishoudelijke en ondersteunende begeleiding. We moeten de Wmo aangrijpen om te vernieuwen en samenwerking te zoeken. Mogelijkheden genoeg!

2010 is het Europese jaar van de armoede. Dan komt er een stedenestafette, die start in Utrecht. Heel toepasselijk, want Utrecht is een sociale stad. Kijk maar eens naar onze U-pas, die mensen met een inkomen tot 120% van het minimum recht geeft op een scala aan kortingen. Een unieke voorziening is dat. Ik denk dat een manifestatie kan helpen om armoede op de kaart te zetten. Het is goed als mensen eens horen wat het betekent om van een bijstandsuitkering te moeten rondkomen. Bovendien kun je als gemeente laten zien wat de stad allemaal doet om armoede te bestrijden. Daarmee vergroot je het draagvlak voor het armoedebeleid en dat hebben we hard nodig!

Bron: Verwey-Jonker Instituut, september 2009

'Laat gemeenten hulpmiddelen verstrekken'

Mensen moeten in het vervolg bij het gemeentehuis terecht kunnen voor hulpmiddelen die te maken hebben met zelfredzaamheid in en om de woning. Nu is de verkrijgbaarheid van hulpmiddelen veel te versnipperd, doordat zowel zorgverzekeraars, thuiszorgorganisaties als gemeenten die leveren.

Dat stelt het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) in het adviesrapport 'Heroriëntatie hulpmiddelen - Hulpmiddelenzorg beter geregeld' dat het CVZ pas aan minister Klink van Volksgezondheid heeft aangeboden. 'Als betrokkenen bij de gemeente kunnen aankloppen, wordt veel duidelijker tot welk loket ze zich moeten richten en voor welk hulpmiddel. Door de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) moeten ze daar immers toch al zijn voor thuiszorg', aldus het CVZ.

Administratieve rompslomp

Volgens het CVZ kunnen hulpmiddelen via de gemeente sneller en met minder administratieve rompslomp worden geleverd. 'Veel mensen weten niet waar ze moeten zijn voor welk hulpmiddel omdat zorgverzekeraars, thuiszorgorganisaties en de gemeenten hulpmiddelen leveren en er weinig logica zit in de onderlinge rolverdeling. Wie meerdere hulpmiddelen nodig heeft, loopt de kans bij verschillende loketten steeds opnieuw uit te moeten leggen wat zijn situatie is', aldus het CVZ.

Verantwoordelijkheid

Bovendien is soms voor de zorgverzekeraar of de gemeente niet duidelijk wie nu verantwoordelijk is voor welk hulpmiddel. Daardoor moeten mensen onnodig lang wachten op het hulpmiddel of komt het er nooit. CVZ denk dat in de situatie die wordt voorgesteld deze problemen tot het verleden behoren.

Hetzelfde loket

In het adviesrapport wordt voorgesteld hulpmiddelen met gelijksoortige functies via hetzelfde loket te verstrekken. 'De gemeente levert naast de rolstoel en de scootmobiel bijvoorbeeld ook de rollator, de loopfiets en het looprek. Voorzieningen die logischerwijs bij elkaar horen, worden verstrekt via hetzelfde loket. De gemeente zorgt bijvoorbeeld niet alleen voor een aangepaste keuken, maar ook voor de trippelstoel die daarbij nodig is. Nu valt de trippelstoel nog onder de zorgverzekering.'

Bron: Gemeente.NU, 21 juli 2009